Zoologická zahrada Liberec, příspěvková organizace

Výroční zpráva 2007

THE ANNUAL REPORT 2007
ZOOLOGICAL GARDEN LIBEREC
CZECH REPUBLIC

LIBERECKÁ ZOO

▲ *lev*
Panthera leo

▲ *rys karpatský*
Lynx lynx carpaticus

▲ *šimpanz*
Pan troglodytes

▲ *výr velký*
Bubo bubo

▲ *osel somálský*
Equus africanus somalicus

◀ *pavián plášťíkový*
Papio hamadryas

takin čínský ▶
Budorcas taxicolor bedfordi

tygr bílá forma - Panthera tigris

slon bengálský - Elephas maximus bengalensis

Obsah

ZOOLOGICKÁ ZAHRADA LIBEREC

Název:	Zoologická zahrada Liberec, příspěvková organizace Masarykova 1347/31 460 01 Liberec, Česká republika
Statutární orgán:	MVDr. David Nejedlo - ředitel (Director)
IČ:	00079651
DIČ:	CZ00079651
Telefon:	+420 482 710 616-7 (Switchboard) +420 482 710 438
Fax:	+420 482 710 618
E-mail:	info@zooliberec.cz
Web:	www.zooliberec.cz
Zřizovatel:	Statutární město Liberec nám. Dr. E. Beneše 1 460 01 Liberec, Česká republika

Primátor Statutárního města Liberec: Ing. Jiří Kittner

LIBERECKÁ ZOO

DIVIZNA

BOBÍK

Slovo ředitele

Vážení přátelé,

jako každoročně v tuto dobu se Vám i tentokrát dostává do rukou výroční zpráva Zoologické zahrady v Liberci, která shrnuje vše nejdůležitější, co se odehrálo v uplynulém roce 2007. Opět jsme se rozhodli koncipovat ji nikoli jako vyčerpávající vědecko publicistický exkurz do světa zoologie a jemu spřízněných oborů, ale jako jednoduchý souhrn ročních, více či méně již pravidelných aktivit.

Pokud se v budoucnu ohlédneme za uplynulým rokem s odstupem času, pravděpodobně nám zůstane v mysli jako rok s naprosto nezvyklým vývojem počasí. Velmi teplá zima a příznivý průběh léta byl klíčovým faktorem meziročního nárůstu návštěvnosti z 341 161 na konečný počet 384 581 návštěvníků.

Z kraje roku postihl většinu území České republiky orkán Kyrill. Liberecká ZOO byla jednou z nejpostiženějších zahrad na našem území. Popadalo množství přestárlých smrků, které poškodily budovy a zařízení v celkové výši blížící se částce půl milionu korun, a především jsme přišli o část lesa, který vytváří unikátní prostředí celého areálu. Větrnou noc nepřežil ani chovný samec kozy šrouborohé a jen díky osobnímu nasazení chovatelů úseku dravých ptáků, kteří v dešti a větru stěhovali chovné ptáky do bezpečí, ztráty na zvířatech nebyly mnohem větší.

Větrná smršť, následné odklízení jejích následků za pomoci těžké techniky, ale i absence skutečné zimy se neblaze promítly do nastartování chovné sezóny. Přesto se nedá říci, že by byl rok 2007 chovatelsky neúspěšný. Namátkou bych rád vyzdvihl odchov samice takina čínského, trojici mláďat levharta čínského, žirafy Rothschildovy, krokodýlů čelnatých, náš historicky první odchov plameňáků růžových a mnoha dalších, o kterých se dočtete v reportu zoologického oddělení.

Jedním z hlavních úkolů ZOO je využít velké popularity k výchově a vzdělávání lidí. Myšlenkové propojení vzdělávacích aktivit zoologické zahrady, Střediska ekologické výchovy Divizna a Centra pro zvířata v nouzi Bobík se ukázalo jako efektivní, nacházející si stále početnější posluchačstvo napříč všemi věkovými, sociálními i názorovými skupinami obyvatel. Pro zájemce o tuto problematiku nabízíme na našich webových stránkách komplexní společnou nabídku služeb v oblasti environmentální výchovy a vzdělávání. Z nepřeberného množství aktivit bych upozornil na průřezové téma celého roku - celoevropskou kampaň na podporu záchrany biodiverzity ostrova Madagaskar, zapojení práce pravidelných proškolených dobrovolníků do aktivit zoologické zahrady směrem k veřejnosti nebo první semestr kurzu Univerzity třetího věku zaštítěného Technickou univerzitou Liberec s názvem „Úloha zoologických zahrad v moderní společnosti“. Výčtu pestré palety vzdělávacích aktivit se věnuje report propagačního a vzdělávacího oddělení, Střediska ekologické výchovy i Centra pro zvířata v nouzi Bobík.

Ve srovnání s posledním desetiletím neprošla ZOO v uplynulém roce výraznou stavební ani technologickou proměnou, přesto se podařilo několik důležitých investičních akcí i oprav zrealizovat. Odstranili jsme například jednu z nejčastějších výtek návštěvníků, když jsme bezprostředně za vchodem do areálu ještě před zahájením letní sezóny otevřeli nové sociální zařízení, které kromě toalet nabízí také úschovnu zavazadel, kol a možnost zapůjčení dětských vozíků pro zpříjemnění a usnadnění rodinné procházky

zahradou. Co do objemu finančních prostředků byla nejrozsáhlejší akcí rekonstrukce střechy na hlavní budově Centra pro zvířata v nouzi Bobík. V tomto areálu se také dále rozšířilo zázemí pro handicapovaná volně žijící zvířata z volné přírody. Díky dotaci Ministerstva životního prostředí jsme mohli zrealizovat dvě nové naučně vzdělávací expozice: Naučnou stezku lesními ekosystémy Jizerských hor a Vzdělávací zákoutí v pavilonu afrických kopytníků. Velmi významnou událostí bylo také otevření herpetologické expozice v pavilonu tropické biodiverzity.

Závěrem mi dovolte, abych vyjádřil své díky všem příznivcům Zoologické zahrady v Liberci, bez jejichž podpory bychom nemohli svá poslání naplňovat. Můj dík patří především našemu zřizovateli, Statutárnímu městu Liberec, v čele s primátorem Ing. Jiřím Kittnerem, Ministerstvu životního prostředí ČR, Libereckému kraji a krajskému úřadu, našemu generálnímu partneru ING Real Estate, našim významným partnerům a mnoha dalším institucím, společnostem i jednotlivcům, kteří nás podpořili myšlenkově, materiálně i finančně.

Mé osobní poděkování patří všem kolegům ze ZOO. Především oni se zasloužili o vše dobré, co bylo pro zvířata a lidi vykonáno!

Všem Vám patří můj dík
MVDr. David Nejedlo
ředitel ZOO

EVROPSKÝ ZÁCHOVNÝ PROGRAM EEP

EUROPEAN ASSOCIATION OF ZOOS AND AQUARIA EAZA

UCSZ
UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD

JZe

Pavučina

WORLD ASSOCIATION OF ZOOS AND AQUARIUMS

A Word from the Director

Dears Friends,

So as to continue with our tradition you are again receiving The Annual Report of the Zoo Garden Liberec which is currently covering the major events of the year 2007. We have decided to present a transparent summary of more or less regular activities in order to avoid exhaustive scientifically- instructive excursion into the world of zoology and related sciences.

Taking everything into consideration, the year 2007 was clearly remarkable due to untypical weather. A very mild winter and warm summer played particular roles in the increase in the number of visitors from 341,161 to 384,581.

In the beginning of the year 2007 the Czech Republic was affected by the hurricane called Kyrill and the ZOO Garden Liberec was one of the most affected ones in the whole country. The damage concerned dramatic tree falling, which severely damaged the buildings and devices and has reached the amount of nearly half a million CZK. First of all the unique forest, having made an unforgettable image of the whole area, was destroyed. That windy night was fatal for a male Bukharan Markhor, only thanks to the personal self-sacrifice of the ZOO employees that the event did not cause any other particular disasters.

The hurricane itself clearing up the subsequent damage and the absence of a proper winter all negatively influenced the upcoming breeding season. Despite that we really have to emphasize various remarkable successes concerning the year 2007. First of all we should not omit the raising of a female Golden takin and the triplets of North Chinese Leopards, coming with the Rothschild‘s Giraffe, African Dwarf Crocodiles and eventually the historical first raising of Rosaflamingos, and countless others you can find in the report of the Zoological Department.

Primarily we aim to provide the public with complex education and proper instruction by means of our popularity. The joint venture including specific educational activities such as Ecological Education Center Divizna and The Center For Animals in Need Bobík has proved to be very efficient and popular within a wide spectra of the population. The interested supporters of that problematic area can obtain the specific information at our website covering the services in the area of environmental education. First of all it is the theme within the whole European Union, supporting and saving biodiversity of the island Madagaskar. Secondly, we have continuously been implementing the trained specialists towards the open public, or the project of the University of the Third Age under the patronage of the Technical University Liberec called “ The Participation of the ZOO Gardens In Development of Modern Societies”. The above mentioned activities are reported by The Marketing Department, Ecological Education Center as well as The Center for Animals in Need.

As for various building activities and technological innovations the previous year was not as rich as the years before but despite that fact several important investments and routine maintenance activities were successfully completed. Primarily we decided to follow the visitors´major objections so that we opened the new modern toilets right behind the entrance with the baggage room and bicycle room next to it. There is also the opportunity to rent children vehicles to make your ZOO experience more comfortable.

Considering the financial investments, the most complex was the roof reconstruction at the main building of the Bobík center. Within this location there was also extended the area for handicapped animals from the wilderness. Thanks to the support of the Ministry of Environment we were able to complete two bright new educational expositions: Instructive Path through the ecosystems of the Jizera Mountains and The Educational Exposition in the pavilion of African even-toed ungulates. Needless to mention the opening of The Herpethological Exposition in the pavilion of tropical biodiversity.

To sum up, let me thank all the supporters of The ZOO Garden Liberec who allow us to fulfill our vision. First of all I would like to thank the City of Liberec particularly Ing Jiří Kittner, a major of Liberec, in hand with The Ministry Of Environment CR, The Liberec Region and the Regional Council. Then there are necessarily many thanks for our general partner ING Real Estate, and countless institutions and individuals, which have been our mental, material and financial supporters ever after.

From me personally, many thanks belong to all my colleagues in the ZOO as it is their major job to comfort both people and animals as well.

My Best Regards
MVDr. David Nejedlo
ZOO Director

Personální obsazení
(Personal staff)

Úsek ředitele (Director Department)

MVDr. David Nejedlo	- ředitel
Petra Kvíčalová	- asistentka ředitele
Ivana Dostálová	- mateřská dovolená
Martina Ruláková	- obchodní referent
Mgr. Dana Sobotková	- granty a dotace

Oddělení propagace a vzdělávání

Mgr. Ivan Langr	- vedoucí propagace a vzdělávání
Zuzana Šafaříková	
Mgr. Lena Pintnerová	
Gabriela Vodrážková	

Městské středisko ekologické výchovy při ZOO Liberec - Divizna

Ing. Aleš Kočí	- vedoucí SEV Divizna
Lenka Dědková	
Miroslava Nováková, dipl. ek.	
RNDr. Alice Hudcová	- mateřská dovolená
Ing. Eva Štajnerová	- externí lektor
Ing. Vendula Palátová	- externí lektor

Centrum pro zvířata v nouzi při ZOO Liberec - Bobík

Ing. Ivana Hancvenclová	- vedoucí centra pro zvířata v nouzi
Markéta Bártová	
Mgr. Lenka Čápová	
Michaela Korbová	
Simona Králová	
Marie Říhová	
Martina Škodová	
Hana Volková	

Zoologický úsek (Zoologist Department)

Lubomír Melichar	- vedoucí zoologického úseku
Ing. Jindřiška Skřivánková	- zoolog pro výživu a evidenci
Ing. Leoš Havle	- zoolog
Jan Hanel	- zoolog

- úsek žiraf a slonů (Department of girrafes and elephants)

Aleš Doležal
Václav Aschenbrenner
Milan Jakubička
Hana Nosková
Daniel Ruml

- úsek stájí (Department of stables)

Michal Krejčí
Eva Šušková
Michaela Drahotová
Margita Leisnerová
Regina Malá
Karel Kortelt
Irena Mikulová - mateřská dovolená

- úsek šelem (Department of beasts)

Aleš Vlček
Kristina Klížová
Vlastimil Požárský
Radek Hrabar

- úsek cizokrajných ptáků (Department of exotic birds)
Šárka Šimoníková
Marek David
David Částek

- úsek opic (Department of monkeys)
Soňa Rohlová
Jiřina Kyzlíková
Nataša Petříková
Karel Kestler
Dagmar Vlčková - mateřská dovolená

- úsek dravých ptáků (Department of birds of prey)
Martin Slavík
Jan Petriš
Jan Rejlek

- úsek výživy (Department of nourishment)
Pavla Passianová
Věra Vyskočilová
Jan Tomín
Aleš Bareš

Provozně-technický úsek (Technical Department)

Stanislav Jíra	- vedoucí PTÚ
Pavel Pěček	- PTÚ
Petr Krejsa	- truhlář
Milan Novák	- zámečník
Radoslav Litera	- zámečník
Tomáš Dolejší	- elektrikář
Karel Slavík	- řidič
Zdeněk Lubij	- řidič
Miluše Flejberková	- zahradnice
Jiří Nýdrle	- zahradník
Karel Hembera	- zahradník
Miloš Smola	- zahradník
Vojtěch Kollmann	- manipulační dělník
Lukáš Bartoš	- manipulační dělník
Eliška Plesarová	- manipulační dělník
Eva Janečková	- uklízečka

Hospodářsko-finanční oddělení (Economic-financial Department)

Helena Kredbová	- vedoucí HFO
Jana Brodská	- účetní
Hana Hřebenová	- personalistka, mzdová účetní
Dana Pokorná	- zásobovačka
Hedvika Špalková	- pokladní vstupenek
Eva Hlaváčková	- pokladní vstupenek
Jaroslava Rejmanová	- pokladní vstupenek

Služby zákazníkům (Customer service)

Petr Máček	- vedoucí střediska služeb pro návštěvníky
Jiří Maršálek	
Marcela Nesibová	
Naděžda Knapová	
Petra Klimperová	
Marie Veselá	
Zdeňka Bohmová	

Ostraha objektu (Security guard)

Světoslav Brodský - denní ostraha
Miroslav Chromý
Antonín Kočí
Milan Janeček - noční ostraha
Jaroslav Macek
Karla Štulíková

Externí veterinární lékaři

MVDr. Vladimír Jurek
MVDr. Martin Kareš
MVDr. Oldřich Tomášek

levhart čínský - Panthera pardus japonensis

čimango falklandský - Phalcoboenus australis

Přehled chovatelské činnosti v ZOO Liberec

Stavební rok na zoologickém oddělení odstartoval orkán Kyrill a následné opravy chovatelských zařízení poškozených spadlými stromy, včetně odstranění vyvrácených nebo vichřicí poškozených porostů z výběhů.

Kromě mnoha běžných technických a údržbářských prací souvisejících s běžným provozem zoologického oddělení bylo provedeno i několik větších důležitých akcí.

Mezi ně můžeme zařadit demontáž ochranných skel nad bazénem lachtanů a jejich předsazení mimo bazén blíže návštěvníkům. Tento stavební zásah byl proveden po špatné zkušenosti s pádem různých předmětů do bazénu, což pak bylo zřejmě jednou z příčin úhynu dvouleté samičky lachtana hřivnatého. Posunutí skel by mělo zabránit tomu, aby předměty, které návštěvníkům vypadnou při sledování lachtanů, nespadly do bazénu a aby tyto předměty následně nemohli lachtani polykat.

Pro ulehčení náročné práce chovatelů lachtanů byla dodatečně změněna obsluha činnosti filtračního zařízení vody z bazénu z manuální na automatickou.

Zájemci z řad veřejnosti, kteří se stále sháněli, kde jsou v zoologické zahradě umístěni plazi, jsou nyní spokojeni. Byla otevřena nová herpetologická expozice v pavilonu tropů. Návštěvníci zde mohou vidět želvy, ještěry a hady indomalajské oblasti.

Další tentokrát neplánovaná stavební akce v areálu zoologické zahrady vznikla, když se skupina surikat nečekaně jedno květnové odpoledne podhrabala mimo svůj výběh. Zvířata byla sice ihned odchycena, ale následně bylo nutno v jejich výběhu provést skrývku zeminy do hloubky jednoho metru, dno výběhu vybetonovat, navézt novou vrstvu písku, vytvořit terénní úpravy a umístit do expozičního prostoru kameny a kmeny. Po opětném vypuštění čtyř surikat do staronového výběhu ale bylo do týdne po pracně vymyšlené koncepci jeho terénního vzhledu. Podhrabané kameny zmizely pod povrchem a nové, neplánované písčité vyvýšeniny vznikaly vedle. Surikaty na vzhledu výběhu i nadále stále pracují.

Na všech zoologických úsecích se zvýšila aktivita chovatelů ve vymýšlení a hlavně v realizaci prvků enrichmentu. Byly použity staré hasičské hadice na výrobu míčů, lodní bóje, plastové barely, papírové trubky, velké dřevěné koule o průměru téměř jeden metr, různé kmeny stromů s otvory pro ukrytí krmení a další předměty pro zaktivnění života chovaných zvířat.

Pro lachtany byly za pomoci těžké techniky nainstalovány velké kameny jako dekorace a zpestření na dno a na břeh bazénu místo stoliček na cvičení. Pro další zlepšení životního prostředí chovaných zvířat a i jako další prvky enrichmentu byla například zatravněna betonová dna výběhů gibonů a makaků u pavilonu opů, pro chovnou skupinu gibonů bělolících bylo vytvořeno několik pohybových lanových pater ve venkovních i vnitřních prostorách, byla navezena i zemina a zkušebně zatravněn jeden výběh levhartů čínských, průběžně jsou obměňovány interiéry ptačích voliér jak exotických, tak i dravých ptáků.

Ve spolupráci se středními a vysokými školami z celé republiky umožňuje Zoologická zahrada v Liberci studentům těchto škol praxe, sběr dat a sledování zvířat v rámci různých studentských prací, věnujících se hlavně etologickému zaměření. Souběžně se studentskými pracemi pak s vysokými

školami a vědeckými ústavy probíhá průběžně i další spolupráce, ale na vyšší a vědečtější úrovni. Celá tato spolupráce přináší užitek oběma stranám. Odborným vědeckým pracovníkům přináší nové poznatky, zoologické zahradě zpětná vazba umožňuje tyto poznatky aplikovat zpět do zlepšení chovu zvířat.

Z chovatelského hlediska v roce 2007 zaznamenal zoologický úsek výhry, kompromisy, ale nevyhnuly se mu ani prohry a neúspěchy. První týdny roku 2007 jsou pravidelně ve znamení porodu u samice antilopy koňské jménem Bacon. V loňském roce přišel na svět sameček Lonergan. Porod proběhl hladce, mládě i matka byli zdraví, a tak brzy po návratu do skupiny samec Irwin Bacon znovu napářil a ta v prosinci téhož roku porodila další mládě, opět samečka.

A příliv mláďat roku 2007 pokračoval. K úspěšným přírůstkům u přežvýkavců patří narození samičky takina čínského Báry, což byl v pořadí již třetí potomek během tří let jediného rodičovského páru takinů čínských v Evropě. Skupina koz šrouborohých se rozrostla o sedm mláďat, narodil se sameček tahra himálajského, dvě samičky vzácného nahura modrého a dvaadvacetiletá samice žirafy Rothschildovy Sulika porodila zdravého samečka Kimiho.

Samici levharta čínského Madži se narodili tři zdraví samečci Ku, Jao, Šan a kolekce krokodýlů čelnatých se rozrostla o čtyři vylíhlá mláďata svého druhu. Svá mláďata úspěšně odchovaly páry orlů mořských, orlů bělohlavých, orlů východních, tučňáků Humboldtových a poprvé i plameňáků růžových.

K dalším přírůstkům ve stavech zvířat v roce 2007 došlo formou darů, výměny nebo nákupu. Tímto způsobem jsme získali pro úsek ptáků z chovatelského hlediska vzácný pár čimanga falklandského (Phalcoboenus australis) a čimanga žlutohlavého (Milvago chimachima), dva samce a samici orla nejmenšího (Hieraaetus pennatus), samici orla jestřábího (Aquila fasciata) a byly vytvořeny nebo doplněny chovné páry orlů křiklavého, volavého (Aquila clanga) a královského. Dále byla rozšířena druhová pestrost chovaných ptáků o volavky rusohlavé (Bubulcus ibis) a ibise hagedaše (Hagedashia hagedash) a byla doplněna skupina pelikánů bílých o dva samce - nyní naši chovnou skupinu tvoří pět párů tohoto druhu. Dále byl k samici vzácného korunáče Sclaterova dovezen nový mladý samec.

V pavilonu tropů byla otevřena herpetologická expozice, do které byly pořízeny nové druhy plazů, jako je krajta Timmorská (Python timorensis), želva anámská (Mauremys annamensis), agama Hydrosaurus weberi a zatím neumístěná skupina varanů skvrnitých (Varanus salvator). K samci želvy ostruhaté byla dovezena nová samice jako náhrada za samici uhynulou.

Můžeme ale jmenovat i zástupce dalších druhů, které byly do Zoologické zahrady v Liberci v roce 2007 dovezeny a vytvořily nové páry nebo doplnily skupiny již chovaných zvířat o nepříbuzné jedince, jako byla například vikuňa, dikobraz, gepard, osel somálský či koza šrouborohá. Další jedinci různých druhů chovaných v ZOO Liberec směřovali na oplátku do jiných zahrad za stejným účelem, tj. na podporu chovů a to nejen ohrožených druhů, ale i pro zvýšení působení vlivu vzdělávací práce zoologických zahrad na veřejnost.

Ztráty zvířat přirozeným úhynem jsou součástí každého chovu. Jsou ale také případy, které lze jen těžko předvídat. Například orkán Kyrill, který se přehnal v noci na 24. ledna nad Libercem, způsobil, že chovný samec kozy šrouborohé při pádu stromu ve výběhu v panice vrazil do oplocení, zamotal se do drátu

elektrického ohradníku a v šoku uhynul. Samice orangutana sumaterského Wilhelma zase uhynula v deponaci v pražské ZOO, protože se nestihla včas adaptovat na nové prostředí a začlenit se do skupiny. Dvouletá samička lachtana hřivnatého uhynula, když jednou z příčin mohlo být i polknutí mnoha předmětů popadaných návštěvníkům do bazénu lachtanů. Pár čápů marabu byl zadáven vlky hřivnatými, kteří pronikli v noci do jejich výběhu.

Práce chovatele cizokrajných zvířat v zoologické zahradě v Liberci přináší denně nové poznatky a otázky, které je třeba rychle řešit. Pro dobrý výkon tohoto povolání je tedy nutná neustálá pozornost věnovaná chovaným zvířatům, cit, pracovitost, nepřetržité shánění informací o svěřených druzích zvířat a další sebevzdělávání. Je to tedy profese náročná a zaslouží si uznání a poděkování ostatních lidí i chovaných zvířat.

Breeding season in the ZOO Garden Liberec

Building activities concerning the year 2007 were significantly started by the hurricane Kyrill which was followed by several reconstruction steps of the pavillions and devices damaged by fallen trees. It incuded fallen tree removal and clearing up the single areas.

Apart from routine maintenance and technical activities connected with common running of the ZOO, there have been arranged various other major important works.

Among them we necessarily have to classify re-assembly of the protective glass in the sea-lion pavillion closer to the visitors. This step was made after deep consideration regarding bad experience with the fall of different subjects into the pool, which had probably been the reason for the death of a male of the South American Sea Lions. The glass removal should protect the area from falling subjects so as not to be swallowed by the animals. Additionally the manual filtration device control was turned to a fully automatic system.

The visitors having been missing the reptiles placed in the ZOO must be fully satisfied considering the fact a new herpethologic exposition has been founded. The visitors can find the turtles, reptiles and snakes appearing in Indian-Malaisian location.

Further, absolutely unplanned reconstruction, was started after one day in May when suddenly a group of Suricate made an attempt to dig out of their limited habitat. Despite the fact the animals were immediately caught and brought back, it was really necessary to make several changes such as a 1 metre thick soil cover, creating a cocrete bottom of the area, a new sand layer and countless expositional movements with the placing of stones and trees. The conception was completely changed after re-opening of the pavillion, as the animals dramatically worked on the deliberate surface make up. The animals still continue with these activities however.

As for the enrichment, the efficiency of the breeders dramatically increased concerning the ideas as well as their realisation. The leading idea to make animals´life more comfortable and increase its quality, so old fire pipes were used to make balls, ship markers, paper pipes, huge wooden balls of diameter nearly 1 meter, different trees with holes and many others.

In the sea-lion pavillion there were installed large stones on the pool bottom as well as at the pool side to enrich and entertain animals´ life. For further improvement of the anímal habitats cement grounds of the Gibons´, Makak´and the Ape pavillion were grassed. For the group of breeding Northern White-cheeked Crested Gibbon we installed several excersizing ropes covering the interior and exterior locations. As an experiment the pavillion of the North Chinese Leopard was covered with the extra grass surface. Continuously we have been working hard on general maintenance of the bird volieras of both the exotic and predator birds.

In cooperation with secondary schools and universities in the area of the whole Czech Republic we allow the students to collect data, observe the animals in different projects, mainly in the field of etologic at research. Besides that, the cooperation with universities and scientific organisations is run at a higher more scientific level. Such a cooperation brings remarkably positive results to both sides. For the researchers there is new knowledge and for the ZOO, received feedback enables the application of the learnings in everyday processes.

The breeding season 2007 recorded successes, compromises and needless to say losses. The first weeks of the year 2007 were significant with the birth of a male Roan Antelope named Lonergan, the birth was without complications. Immediately after the return to the group a female was mated again and in the end of the same year another calf was born, again a male.

It was just the beginning, followed by the birth of a female Golden Takin named Bára, which is actually the third of it´s kind, born to the only pair kept in Europe. A group of Bukharan Markhor was enriched with 7 calves, a male of Himalayan Tahr was born as well as two females of the precious Bharal and Sulika, breeds a twenty-two year old female Rothschild‘s Giraffe gave birth to a healthy male, Kimi.

A female North Chinese Leopard Madží gave life to three males Ku, Jao and Šan, the collection of African Dwarf Crocodiles was extended to four. The breeding programme was successful also in the case of the White-tailed Eagle, Bald Eagle, Steller´s Sea-Eagle, Humboldt Penguin and for the first time, Rosaflamingo.

Additionally enrichment in the inhabitants of the ZOO was arranged by donation, exchange or purchase. By this way the ZOO gained a valuable pair of Striated Caracaras (Phalcoboenus australis), a Yellow-headed Caracara (Milvango chimachima), two males and a female Booted Eagle (Hieraaetus pennatus) and a male Bonelli´s Eagle (Aquila fasciata); there was also made or completed breeding pairs of Lesser Spotted Eagle, Imperial Eagle and Greater Spotted Eagle (Aquila clanga).

Additional extensions we can include concerns the Cattle Egretand, the Hadada Ibis (Hagedashia hagedash) and the Great White Pelican counting two males. Currently we are keeping five birds of that breed. Lastly there is a new young male Southern Crowned-Pigeon.

Bright new herpethological expositions with new reptile species such as the Timor Python (Python timorensis), the Annam Leaf Turtle (Mauremys annamensis), the Weber´s Sailing Lizard (Hydrosaurus weberi) and currently unplaced the Common Water Monitor (Varanus salvator). A female African Spurred Tortoise was bought as the replacement for a previously dead one.

The above mentioned list can be lengthened with other Animal species which were brought to the ZOO Garden Liberec in the year 2007 either to create new breeding pairs or to complete the current ones, for example the Vicugna, Indian Crested Porcupine, Cheetah, Somali Wild Ass or Bukharan Markhor.

Some animals were transferred to other ZOO gardens in order to not only support endangered species but in hand with that to increase educational influence of the ZOO´s presentation towards the general public.

Natural loss is a part of each breeding process, nevertheless there are the cases difficult to foresee. For example the hurricane Kyrill, which attacked the Czech Republic in the night of 24th January 2007, caused the death of a male Bukharan Markhor. A female Sumatran Orangutan Wilhelma died in the Prague ZOO because she did not manage to adapt herself to the new environment. A two-year old female South American Sea Lion died, one of the possible reasons might have been swallowed objects from the ground of the pool. A pair of Marabou Storks were killed by a Maned Wolf, which violently entered their pavillion.

Professional breeders of exotic animals in the ZOO Garden Liberec have had to face a wide spectra of difficulties requiring solutions and absorb a lot of new information. The job requires permanent intense animal care, empathy, hard work and life long self-education in the branch. It means the profession is demanding and it deserves full respect.

Úsek výživy

Na úseku výživy a zásobování se stále pokračovalo ve využívání marketingových akcí libereckých hypermarketů k nákupu komponentů za výhodné ceny, které jsme začali v roce 2006. Po roce můžeme zkonstatovat, že tento zavedený postup byl pro nás velice finančně výhodným. Rok 2007 byl zejména zaměřen na vylepšení krmných dávek nejen pro kočkovité šelmy, ale i pro dravé ptáky tzv. biologickým krmením. Ve srovnání s rokem 2006 došlo k trojnásobnému navýšení spotřeby králíků, tj. z 576 kg na 1880 kg. Bylo zkrmeno o 2130 ks potkanů více, ale byla snížena spotřeba myší o 2720 ks. Navýšení se týkalo také spotřeby slepic a křepelek. Obohacením krmné dávky šelem bylo pravidelné zajišťování krůt. Na základě zvýšené spotřeby biologického krmení došlo ke snížení spotřeby hovězího masa o 2141 kg. Musíme připomenout, že biologické krmení na rozdíl od hovězího masa bylo připravováno na úseky v den zkrmení vždy čerstvé. Pro zvýšení obsahu vlákniny v krmné dávce šimpanzů byly zakoupeny granule zn. NUTRAZU z Holandska, které byly přidávány ke klasické krmné dávce od 19. 7. 2007.

Pro zajímavost uvádíme, že úsek výživy a zásobování se zabýval pravidelným zajišťováním nejméně 90 krmných komponentů k zajištění chovu 986 ks zvířat uváděným k 31. 12. 2007.

Sponzorské dary v roce 2007

V roce 2007 jsme formou sponzorských darů získali:

141 kg vlašských ořechů
275 kg hovězího masa
339 kg jablek
34 kg aronie
50 ks chleba
v celkové hodnotě 15 000 Kč

Veterinární péče v ZOO Liberec v roce 2007

V roce 2007 došlo ke změnám ve složení týmu veterinárních lékařů zajišťujících veterinární péči v ZOO. MVDr. Helenu Zímovou, která odjela na Filipíny, nahradil MVDr. Oldřich Tomášek. Kromě běžné rutiny, vakcinací zvířat a odběru vzorků k laboratorním vyšetřením ze zajímavějších případů vybíráme.

Antilopa bongo Marion byla imobilizována za účelem vyšetření novotvaru na čelisti. RTG vyšetřením byla zjištěna fraktura spodní čelisti bez posunu. V místě fraktury byly extrahovány uvolněné zuby. Po následné antibiotické kůře se stav stabilizoval a zvíře začalo přijímat potravu.

Samice osla somálského Sheyla byla opakovaně imobilizována za účelem ošetření a úpravy kopyt. Při imobilizaci v květnu byla ošetřena dutá stěna kopyta na pravé přední končetině. Následně se kulhání upravilo.

Mládě lachtana hřivnatého Maravilla jevilo značnou apatii, nezájem o potravu. Rentgenologickým vyšetřením bylo zjištěno velké množství cizích předmětů v žaludku. Byly odebrány vzorky k laboratornímu vyšetření, zahájena antibiotická a podpůrná léčba. Ještě téhož dne zvíře uhynulo. Řada předmětů pocházela zjevně od návštěvníků. Tato skutečnost si vynutila změnu konstrukce skleněného ohrazení bazénu, která alespoň neúmyslnému pádu předmětů do bazénu účelně brání.

U samice buvolce běločelého byly pozorovány plodové obaly vyhřezávající z pochvy. Samice vykazovala příznaky nepokračujícího porodu. Vaginálním vyšetřením byl zjištěn novotvar velikosti tenisového míčku vycházející z krčku děložního. Vzhledem k tomu, že krček děložní byl uzavřen, bylo zvíře uvedeno do celkové inj. anestezie a byl proveden císařský řez. Mládě nejevilo známky života. Následně byla odhalena příčina nepokračujícího porodu, torze dělohy. Chirurgický zákrok proběhl bez komplikací a samice se rychle zotavila.

U mláděte plameňáka se náhle objevila porucha pohybu, kdy pták nastupoval na horní stranu prstů. Mláděti byla zhotovena dlaha. Vzhledem k tomu, že byl v té době ještě krmen rodiči, nebylo možné ptáka umístit na jiné vhodnější místo. Při pohybu v členitém terénu výběhu pro plameňáky došlo k posunu dlahy a otevřené fraktuře prstu. V souvislosti s tímto zraněním byla nasazena antibiotická clona a bylo vyzkoušeno několik typů bandáží, které fixovaly končetinu v příslušné poloze. Při opakovaných pokusech ponechat ptáka bez obvazu se vždy otočila končetina do původní polohy. Rovněž bylo zajímavé, že bylo možno použít pouze obvazy Copoly černé barvy, jiné barvy ostatní ptáky plašily. U postiženého jedince se po několika měsících vyvinul nepravidelný postoj. Pták zaostával ve vývoji. Při zhoršení celkového zdravotního stavu bylo mládě utraceno.

U mláděte levharta čínského se objevila boule na tváři. Bylo pravděpodobné, že by se mohlo jednat o absces vzniklý při pronikajícím poranění kůže. Manuální fixace mláděte byla vyhodnocena jako riskantní jak pro ošetřovatele, tak pro zvíře. Punkce, incize a výplach abscesu byly provedeny v celkové anestezii. Problém se vyřešil při jednorázovém ošetření.

V závěru roku se ve skupině šimpanzů objevilo respiratorní onemocnění. U některých zvířat stačilo zvýšit dávky vitamínů, u některých bylo třeba nasadit antibiotika. Ingrid začala přijímat antibiotika perorálně až po několikáté aplikaci antibiotika foukačkou. Zvolila zjevně menší zlo. Onemocnění se podařilo postupně zvládnout.

Žirafí samec Theo byl nalezen ležící v nepřirozené poloze v rohu vnitřního boxu. I přes vážný zdravotní stav nebylo možné zvíře vyšetřit bez imobilizace. V celkové anestezii byla zjištěna tříštivá fraktura spodní čelisti. Povaha zlomeniny neumožňovala chirurgické řešení, které bylo v minulosti v ZOO s úspěchem použito. Zvíře bylo utraceno.

V chovu volavek rusohlavých v objektu zimoviště ptáků se objevovaly zdravotní problémy doprovázené nervovými příznaky připomínající avitaminozu B. Vitamíny skupiny B byly podávány v dostatečném množství. Stav se vždy rychle upravil při podání antibiotik. Jasno do celého případu nevnesla ani pitva jednoho uhynulého ptáka. Zdravotní problémy se přestaly vyskytovat po úpravě krmné dávky a změně zoohygienických parametrů.

Ve skupině paviánů pláštíkových byla vyzkoušena metoda kontroly porodnosti za pomoci vasektomie samců. Při dlouhodobém sledování se zdá, že vasektomie se v této skupině osvědčila. Samci udržují předchozí hierarchii, páří samice a mláďata se nerodí. Vzhledem k pozitivním výsledkům jsme provedli výše uvedený zákrok i u samce kozla šrouborohého. Samec se po zákroku rychle zotavil.

Zpracoval MVDr. Vladimír Jurek

rentgen žaludku, lachtan Maravilla

žaludek, lachtan Maravilla

uhynulá samice lachtana hřivnatého Maravilla

Stavy chovaných zvířat v ZOO Liberec v roce 2007
(Census of animals 2007)

	1. 1. 2007		31. 12. 2007	
	druhy (Species)	**ks** (Specimens)	**druhy** (Species)	**ks** (Specimens)
Plazi (Reptilia)	9	33	15	46
Ptáci (Aves)	72	254	72	288
Savci (Mammalia)	57	380	58	356
Bezobratlí (Invertebrata)	4	92	4	112
Ryby (Pisces)	17	208	14	143
Celkem (Total)	**159**	**967**	**163**	**945**

orlosup bradatý - Gypaetus barbatus aureus

tučňák Humboldtův - Spheniscus humboldti

Seznam zvířat v ZOO Liberec v roce 2007

chov zvláště chráněných druhů živočichů podle zákona č. 114/1992 Sb.

druh česky [latinsky]	*počet jedinců*
jestřáb lesní [Accipiter gentilis]	4
krahujec obecný [Accipiter nisus]	1
kvakoš noční [Nycticorax nycticorax]	1
luňák červený [Milvus milvus]	2
orel křiklavý [Aquila pomarina]	4
orel skalní [Aquila chrysaetos]	3
ostříž lesní [Falco subbuteo]	1
raroh velký [Falco cherrug]	2
sokol stěhovavý [Falco peregrinus]	2
sova pálená [Tyto alba]	4
výr velký [Bubo bubo]	1
želva bahenní [Emys orbicularis]	2
celkem	***27***

ESB chov ohrožených druhů světové fauny v rámci evropských plemenných knih

druh česky [latinsky]	*počet jedinců*
buvolec běločelý [Damaliscus pygargus phillipsi]	4
korunáč Sclaterův [Goura scheepmakeri]	2
koza šrouborohá [Capra falconeri heptneri]	13
kozorožec dagestánský [Capra cylindricornis]	12

krokodýl čelnatý [Osteolaemus tetraspis]	6
lachtan hřivnatý [Otaria byronia]	3
nahur modrý [Pseudois nayaur]	5
orel východní [Haliaeetus pelagicus]	4
rys karpatský [Lynx lynx carpaticus]	2
šimpanz [Pan troglodytes]	10
tukan obrovský [Ramphastos toco]	2
celkem	***63***

ISB chov ohrožených druhů světové fauny v rámci evropských plemenných knih

druh česky [latinsky]	***počet jedinců***
celkem	***0***

CITES chov ohrožených druhů světové fauny podle zákona č. 16/1997 Sb.

druh česky [latinsky]	***počet jedinců***
krajta timorská [Python timorensis]	3
leguán zelený [Iguana iguana]	1
psohlavec svatovincentský [Corallus cooki]	5
varan mangrovový [Varanus indicus]	2
varan nilský [Varanus niloticus]	1
varan skvrnitý [Varanus salvator]	2
celkem	***14***

EEP chov ohrožených druhů světové fauny zařazených do Evropských záchranných chovů

druh česky [latinsky]	*počet jedinců*
amazoňan zelenolící [Amazona viridigenalis]	2
antilopa koňská [Hippotragus equinus]	5
ara hyacintový [Anodorhynchus hyacinthinus]	2
bongo [Tragelaphus eurycerus isaaci]	4
dvojzoborožec indický [Buceros bicornis]	1
gepard štíhlý [Acinonyx jubatus]	3
gibon bělolící [Nomascus leucogenys leucogenys]	7
hroznýšovec kubánský [Epicrates angulifer]	5
irbis [Uncia uncia]	2
kakadu arový [Probosciger aterrimus]	1
kakadu molucký [Cacatua moluccensis]	1
levhart čínský [Panthera pardus japonensis]	4
makak lví [Macaca silenus]	2
mandril [Mandrillus sphinx]	2
orangutan sumaterský [Pongo pygmaeus abelii]	1
orel mořský [Haliaeetus albicilla]	4
orlosup bradatý [Gypaetus barbatus aureus]	2
osel somálský [Equus africanus somalicus]	8
panda červená [Ailurus fulgens fulgens]	2
pižmoň [Ovibos moschatus]	2
slon bengálský [Elephas maximus bengalensis]	2
tamarín pinčí [Saguinus oedipus]	6
tučňák Humboldtův [Spheniscus humboldti]	11
vikuňa [Vicugna vicugna]	2

vlk hřivnatý [Chrysocyon brachyurus]	2
žirafa Rothschildova [Giraffa camelopardalis rothschildi]	7
celkem	***90***

RDB chov ohrožených druhů světové fauny uvedených v červené knize IUCN

amadina Gouldové [Chloebia gouldiae]	3
ara ararauna [Ara ararauna]	3
ara zelenokřídlý [Ara chloroptera]	2
berneška bělolící [Branta leucopsis]	3
berneška kanadská [Branta canadensis]	6
bodlinatka egyptská [Acomys cahirinus]	8
čimango falklandský [Phalcoboenus australis]	2
čimango žlutohlavý [Milvago chimachima]	2
dikobraz srstnatonosý [Hystrix indica]	2
duhovka akvamarínová [Melanotaenia lacustris]	8
duhovka Boesemanova [Melanotaenia boesemani]	1
duhovka diamantová [Melanotaenia praecox]	1
duhovka lososová [Glossolepis incisus]	3
dvojzoborožec hnědavý [Buceros hydrocorax]	2
holub nikobarský [Caloenas nicobarica]	8
husa běločelá [Anser albifrons]	1
husa císařská [Anser canagicus]	3
husa sněžní [Anser caerulescens]	1
husice australská [Tadorna tadornoides]	2
husice liščí [Tadorna tadorna]	3
husice rajská [Tadorna variegata]	1
ibis hagedaš [Bostrychia hagedash]	1
ibis posvátný [Threskiornis aethiopicus]	6

kachnička amazonská [Amazonetta brasiliensis]	1
kachnička hřívnatá [Chenonetta jubata]	1
kachnička karolinská [Aix sponsa]	1
kachnička mandarinská [Aix galericulata]	4
kajka mořská [Somateria mollissima]	2
káně Harrisova [Parabuteo unicinctus]	4
káně lesní [Buteo buteo]	7
kapr obecný [Cyprinus carpio]	75
kapr obecný - nishikigoi [Cyprinus carpio]	3
krysa malá [Mastomys coucha]	11
křeček zlatý [Mesocricetus auratus]	1
křečík džungarský [Phodopus sungorus]	3
labuť černá [Cygnus atratus]	2
labuť velká [Cygnus olor]	1
leskoptev nádherná [Lamprotornis superbus]	11
lev [Panthera leo]	2
mangusta liščí [Cynictis penicillata]	5
muntžak malý [Muntiacus reevesi]	5
myš laboratorní [Mus musculus var. alba]	56
nosál červený [Nasua nasua]	6
orel bělohlavý [Haliaeetus leucocephalus]	4
orel jestřábí [Hieraaetus fasciatus]	1
orel královský [Aquila heliaca]	3
orel nejmenší [Hieraaetus pennatus]	3
orel stepní [Aquila nipalensis]	1
orel volavý [Aquila clanga]	3
osmák degu [Octodon degus]	11
papoušek vlnkovaný [Melopsittacus undulatus]	2
páv korunkatý [Pavo cristatus]	9
pavián pláštíkový [Papio hamadryas]	22

pekari páskovaný [Pecari tajacu]	2
pelikán bílý [Pelecanus onocrotalus]	10
pískomil mongolský [Meriones unguiculatus]	5
plameňák kubánský [Phoenicopterus ruber ruber]	10
plameňák růžový [Phoenicopterus ruber roseus]	23
poštolka obecná [Falco tinnunculus]	2
potkan laboratorní [Rattus norvegicus var. alba]	43
puštík obecný [Strix aluco]	1
satyr obecný [Tragopan satyra]	2
serval [Leptailurus serval]	1
snovač černavý [Ploceus nigriceps]	9
snovač ohnivý [Euplectes hordeaceus]	5
sojka kápovitá [Cyanocorax chrysops]	2
surikata [Suricata suricatta]	4
šafránka velká [Sicalis flaveola]	2
tahr himálajský [Hemitragus jemlahicus]	3
takin čínský [Budorcas taxicolor bedfordi]	4
tygr - bílá forma [Panthera tigris]	3
velbloud dvouhrbý - domácí [Camelus bactrianus]	4
vida límcová [Euplectes ardens]	1
volavka rusohlavá [Bubulcus ibis]	3
zebra bezhřívá [Equus quagga borensis]	3
zebra Chapmanova [Equus quagga chapmanni]	5
zebřička pestrá [Taeniopygia guttata]	50
žako šedý [Psittacus erithacus]	1
želva anámská [Mauremys annamensis]	4
želva nádherná [Trachemys scripta elegans]	7
želva ostruhatá [Centrochelys sulcata]	2
celkem	***543***

SAVCI (MAMMALIA)						
Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
alpaka	2.0					2.0
Vicugna pacos						
antilopa koňská	1.3	2.0			0.1	3.2
Hippotragus equinus						
bodlinatka egyptská	2.5	0.1.8		0.0.1	0.0.7	2.6
Acomys cahirinus						
bongo	1.3					1.3
Tragelaphus eurycerus isaaci						
buvolec běločelý	2.3			0.1		2.2
Damaliscus pygargus phillipsi						
dikobraz srstnatonosý	1.0		0.1			1.1
Hystrix indica						
fretka			1.0			1.0
Mustela furo						
gepard štíhlý	1.0		1.1			2.1
Acinonyx jubatus						
gibon bělolící	2.3.2					2.3.2
Nomascus leucogenys leucogenys						
irbis	1.1					1.1
Uncia uncia						
kočka domácí	3.6					3.6
Felis catus						

Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
koza domácí	1.2	3.0		1.0	3.0	0.2
Capra hircus						
koza domácí - kamerunská	5.6	4.5			5.9	4.2
Capra hircus						
koza šrouborohá	4.8	4.2	4.0	3.0	2.4	7.6
Capra falconeri heptneri						
kozorožec dagestánský	3.9					3.9
Capra cylindricornis						
králík domácí - zakrslý	1.1	1.0.5			1.0.5	1.1
Oryctolagus cuniculus v. edulis						
krysa malá	2.6.10	0.1.2		0.0.1	0.0.9	2.7.2
Mastomys coucha						
křeček zlatý	1.1			0.1		1.0
Mesocricetus auratus						
křečík džungarský	1.1	0.1.1		1.0		0.2.1
Phodopus sungorus						
kůň domácí - mini appaloosa	2.2	1.0			1.0	2.2
Equus caballus						
kůň domácí - shetlandský pony	2.5	0.2			0.1	2.6
Equus caballus						
lachtan hřivnatý	1.3			0.1		1.2
Otaria byronia						
lev	1.1					1.1
Panthera leo						

Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
levhart čínský	1.1	3.0			1.0	3.1
Panthera pardus japonensis						
makak lví	2.4				0.4	2.0
Macaca silenus						
mandril	0.2					0.2
Mandrillus sphinx						
mangusta liščí	1.3	1.1		0.1		2.3
Cynictis penicillata						
muntžak malý	2.3	2.0			1.1	3.2
Muntiacus reevesi						
myš laboratorní	6.12.29	0.0.274			0.0.265	6.12.38
Mus musculus var. alba						
nahur modrý	3.2	0.2			2.0	1.4
Pseudois nayaur						
nosál červený	3.3					3.3
Nasua nasua						
orangutan sumaterský	1.1			0.1		1.0
Pongo pygmaeus abelii						
osel somálský	3.7		0.1		1.2	2.6
Equus africanus somalicus						
osmák degu	6.9.5	0.0.2	0.0.1		1.3.8	5.6
Octodon degus						
ovce domácí - kamerunská			1.1	0.1		1.0
Ovis aries aries						

Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
panda červená	1.1					1.1
Ailurus fulgens fulgens						
pavián pláštíkový	8.12	0.0.2				8.12.2
Papio hamadryas						
pekari páskovaný	1.1					1.1
Pecari tajacu						
pes domácí	0.1					0.1
Canis familiaris						
pes domácí - německý ovčák	1.0					1.0
Canis familiaris						
pískomil mongolský	2.6.5	0.0.1		0.3.1	0.0.5	2.3
Meriones unguiculatus						
pižmoň	1.1					1.1
Ovibos moschatus						
potkan laboratorní	5.11.31	0.0.308	2.9		0.0.323	7.20.16
Rattus norvegicus var. alba						
rys karpatský	1.1					1.1
Lynx lynx carpaticus						
serval	1.0					1.0
Leptailurus serval						
slon bengálský	0.2					0.2
Elephas maximus bengalensis						
surikata	4.0					4.0
Suricata suricatta						

Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
šimpanz	4.6					4.6
Pan troglodytes						
tahr himálajský	1.2	1.0		1.0		1.2
Hemitragus jemlahicus						
takin čínský	1.2	0.1				1.3
Budorcas taxicolor bedfordi						
tamarín pinčí	1.5					1.5
Saguinus oedipus						
tygr	1.0				1.0	
Panthera tigris						
tygr - bílá forma	2.2			1.0		1.2
Panthera tigris						
velbloud dvouhrbý - domácí	1.2	1.0	0.1		0.1	2.2
Camelus bactrianus						
vikuňa	1.0		0.1			1.1
Vicugna vicugna						
vlk hřivnatý	2.0					2.0
Chrysocyon brachyurus						
zebra bezhřívá	1.2					1.2
Equus quagga borensis						
zebra Chapmanova	2.7				1.3	1.4
Equus quagga chapmanni						
žirafa Rothschildova	3.5	1.0		1.0	1.0	2.5
Giraffa camelopardalis rothschildi						

PTÁCI (AVES)						
Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
amadina Gouldové	3.0					3.0
Chloebia gouldiae						
amazoňan zelenolící	1.1					1.1
Amazona viridigenalis						
ara ararauna	2.1					2.1
Ara ararauna						
ara hyacintový	1.1					1.1
Anodorhynchus hyacinthinus						
ara zelenokřídlý	1.1					1.1
Ara chloroptera						
berneška bělolící	2.1					2.1
Branta leucopsis						
berneška kanadská	5.1					5.1
Branta canadensis						
čimango falklandský	0.2		1.0	0.1		1.1
Phalcoboenus australis						
čimango žlutohlavý			1.1			1.1
Milvago chimachima						
dvojzoborožec hnědavý	1.1					1.1
Buceros hydrocorax						
dvojzoborožec indický	1.0					1.0
Buceros bicornis						

Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
holub nikobarský	2.2.1	0.0.3				2.2.4
Caloenas nicobarica						
husa běločelá	0.1					0.1
Anser albifrons						
husa císařská	2.1					2.1
Anser canagicus						
husa sněžní	1.0					1.0
Anser caerulescens						
husice australská	1.1					1.1
Tadorna tadornoides						
husice liščí	2.1					2.1
Tadorna tadorna						
husice rajská	0.1					0.1
Tadorna variegata						
ibis hagedaš			1.1	0.1		1.0
Bostrychia hagedash						
ibis posvátný	4.2					4.2
Threskiornis aethiopicus						
ibis rudý	0.2				0.2	
Eudocimus ruber						
jestřáb lesní	0.1		1.2			1.3
Accipiter gentilis						
kachnička amazonská	0.1					0.1
Amazonetta brasiliensis						

Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
kachnička hřívnatá	1.0					1.0
Chenonetta jubata						
kachnička karolinská	2.1			1.0	0.1	1.0
Aix sponsa						
kachnička mandarinská	2.1	0.2			0.1	2.2
Aix galericulata						
kajka mořská	1.2				1.0	0.2
Somateria mollissima						
kakadu arový	1.0					1.0
Probosciger aterrimus						
kakadu molucký	1.1			0.1		1.0
Cacatua moluccensis						
kalous ušatý	1.0			1.0		
Asio otus						
káně Harrisova	3.1					3.1
Parabuteo unicinctus						
káně lesní	2.3		1.1			3.4
Buteo buteo						
korunáč Sclaterův	0.1		1.0			1.1
Goura scheepmakeri						
krahujec obecný	0.1					0.1
Accipiter nisus						
krkavec velký	0.1				0.1	
Corvus corax						

Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
kvakoš noční	1.0					1.0
Nycticorax nycticorax						
labuť černá	1.1					1.1
Cygnus atratus						
labuť velká			0.0.1			0.0.1
Cygnus olor						
leskoptev nádherná	3.3.1	0.0.5		0.0.1		3.3.5
Lamprotornis superbus						
loskuták posvátný	0.1				0.1	
Gracula religiosa						
luňák červený	1.1					1.1
Milvus milvus						
marabu africký	1.1			1.1		
Leptoptilos crumeniferus						
orel bělohlavý	4.3	2.4			4.5	2.2
Haliaeetus leucocephalus						
orel jestřábí			0.1			0.1
Hieraaetus fasciatus						
orel královský	1.0		1.1			2.1
Aquila heliaca						
orel křiklavý	1.2		1.0			2.2
Aquila pomarina						
orel mořský	2.2	0.1	1.2	1.0	0.3	2.2
Haliaeetus albicilla						

Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
orel nejmenší			2.1			2.1
Hieraaetus pennatus						
orel skalní	2.1					2.1
Aquila chrysaetos						
orel stepní	2.2		0.1		2.2	0.1
Aquila nipalensis						
orel volavý			2.1			2.1
Aquila clanga						
orel východní	4.3	2.0			4.1	2.2
Haliaeetus pelagicus						
orlosup bradatý	1.1					1.1
Gypaetus barbatus aureus						
ostralka rudozobá	0.1					0.1
Anas erythrorhynchos						
ostříž lesní	1.0					1.0
Falco subbuteo						
papoušek vlnkovaný	1.1					1.1
Melopsittacus undulatus						
páv korunkatý	2.9	3.2.3			3.4.3	2.7
Pavo cristatus						
pelikán bílý	3.5		2.0			5.5
Pelecanus onocrotalus						
plameňák kubánský	4.3.2	1.0				5.3.2
Phoenicopterus ruber ruber						

Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
plameňák růžový	12.6	1.4				13.10
Phoenicopterus ruber roseus						
poštolka obecná	1.0		1.1	1.0		1.1
Falco tinnunculus						
puštík obecný	1.0					1.0
Strix aluco						
raroh velký	1.1					1.1
Falco cherrug						
satyr obecný	1.1					1.1
Tragopan satyra						
snovač černavý	5.5.1			1.0.1		4.5
Ploceus nigriceps						
snovač ohnivý	5.0.1				0.0.1	5.0
Euplectes hordeaceus						
sojka kápovitá	1.1					1.1
Cyanocorax chrysops						
sokol stěhovavý	1.1					1.1
Falco peregrinus						
sova pálená	2.3	0.0.2		0.1	0.0.2	2.2
Tyto alba						
sovice sněžní	2.0				2.0	
Nyctea scandiaca						
šafránka velká	1.1.1			0.0.1		1.1
Sicalis flaveola						

Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
šáma bělořitná	1.0				1.0	
Copsychus malabaricus						
tučňák Humboldtův	4.4	0.3				4.7
Spheniscus humboldti						
tukan obrovský	1.1					1.1
Ramphastos toco						
vida límcová	1.0					1.0
Euplectes ardens						
volavka rusohlavá			0.0.4	0.0.1		0.0.3
Bubulcus ibis						
výr velký	2.0				1.0	1.0
Bubo bubo						
zebřička pestrá	10.10.8	0.4.18				10.14.26
Taeniopygia guttata						
žako šedý	1.0					1.0
Psittacus erithacus						

PLAZI (REPTILIA)						
Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
			1.4	0.1		1.3
Hydrosaurus weberi						
hroznýšovec kubánský	5.4				2.2	3.2
Epicrates angulifer						
krajta timorská			1.2			1.2
Python timorensis						
krokodýl čelnatý	1.1.6	0.0.4			0.0.6	1.1.4
Osteolaemus tetraspis						
leguán zelený	0.1					0.1
Iguana iguana						
psohlavec svatovincentský	1.1	0.0.3				1.1.3
Corallus cooki						
užovka amurská			0.0.1			0.0.1
Elaphe schrencki						
užovka červená	0.1					0.1
Pantherophis guttatus						
varan mangrovový	1.1					1.1
Varanus indicus						
varan nilský	0.0.1					0.0.1
Varanus niloticus						
varan skvrnitý			0.0.3	0.0.1		0.0.2
Varanus salvator						

Druh	stav k 1. 1. 2007	odchov Birth	příchod Arrival	úhyn Death	odchod Departure	stav k 31. 12. 2007
želva anámská			1.3			1.3
Mauremys annamensis						
želva bahenní			0.0.2			0.0.2
Emys orbicularis						
želva nádherná	2.6			0.1		2.5
Trachemys scripta elegans						
želva ostruhatá	1.0		0.1			1.1
Centrochelys sulcata						

Výměny zvířat ZOO Liberec v roce 2007

Vývoz - zahraničí:

1,0 tygr kříženec + 1,0 sovice sněžní - do ZOO Košice/Slovensko - DAR -19. 1. 2007
1,1 orel bělohlavý + 1,1 orel stepní + 0,1 čimango falklandský - do Brees Breeding Center/Belgie - VÝMĚNA - 8. 2. 2007
1,3 koza šrouborohá - DAR + 1,0 mini appaloosa - PRODEJ - do ZOO Bratislava/Slovensko - 27. 2. 2007
0,4 makak lví - do ZOO Beauval/Francie - VÝMĚNA - 27. 2. 2007
1,1 koza šrouborohá + 2,0 nahur modrý - do ZOO Edinburgh/VB - DAR - 7. 3. 2007
0,1 antilopa koňská - do ZOO Dortmund/Německo - DAR - 16. 4. 2007
1,0 žirafa Rothschildova - do GaiaPark Kerkrade/Holandsko - DAR - 3. 5. 2007
1,0 orel východní - do ZOO Waršawa/Polsko - DEPONACE - 23. 5. 2007
0,1 osel somálský - do Safari Park Woburn/Velká Británie - DAR - 30. 5. 2007
0,1,1 krokodýl čelnatý - do ZOO Grunwald/Itálie - PRODEJ - 30. 5. 2007
0,1 orel bělohlavý - do Falknerei Hohenaschau/Německo - PRODEJ - 18. 6. 2007
0,1 pony shetlandský - do ZOO Bratislava/Slovensko - PRODEJ - 10. 7. 2007
1,1 muntžak malý - do ZOO Lisabon/Portugalsko - DAR - 2. 8. 2007
1,0 osel somálský - do ZOO Oberwill/Švýcarsko - DAR - 19. 9. 2007
1,0 orel východní - do ZOO Beauval/Francie - VÝMĚNA - 27. 9. 2007
1,0 orel východní - do Centro Monticello/Itálie - DEPONACE - 23. 11. 2007
1,0 zebra Chapmanova - do ZOO Zürich/Švýcarsko - DAR - 28. 11. 2007
1,1 orel východní + 1,0 orel bělohlavý + 0,1 orel mořský - do Bayerischer Jagdfalkenhof/Německo - VÝMĚNA - 3. 12. 2007
1,0 orel stepní + 1,1 orel bělohlavý - do Brees Breeding Center/Belgie - VÝMĚNA - 20. 12. 2007

Dovoz - zahraničí:

0,1 orel jestřábí + 1,1 čimango žlutohlavý + 1,0 čimango falklandský + 1,0 orel nejmenší
- z Brees Breeding Center/Belgie - VÝMĚNA - 8. 2. 2007
0,1 vikuňa - ze ZOO Obterre/Francie - DAR - 18. 4. 2007
0,1 dikobraz srstnatonosý - ze ZOO Chemnitz/Německo - DAR - 23. 4. 2007
2,0 koza šrouborohá - ze ZOO Bojnice/Slovensko - VÝMĚNA - 9. 7. 2007
1,0 korunáč Sclaterův - ze ZOO Rotterdam/Holandsko - DAR - 22. 8. 2007
0,1 želva ostruhatá - z ReptielenZoo Iguana/Holandsko - DAR - 22. 8. 2007
1,1 orel nejmenší + 1,0 orel křiklavý + 0,1 orel volavý + 0,1 orel královský
- z Bayerischer Jagdfalkenhof/Německo - VÝMĚNA - 4. 12. 2007
2,0 orel volavý - z Brees Breeding Center/Belgie - VÝMĚNA - 20. 12. 2007

Výměny zvířat ZOO Liberec v ČR v roce 2007

Ze ZOO Liberec:

1,0 orel bělohlavý + 1,0 výr velký-Aves, obč. sdružení/Kladno - DEPONACE - 8. 2. 2007
0,1 loskuták posvátný + 0,2 ibis rudý + 1,0 šáma běloříitná - ZOO Dvůr Králové - VÝMĚNA - 21. 2. 2007
0,1 velbloud dvouhrbý - do ZOO Ostrava - VÝMĚNA - 5. 4. 2007
1,0 sovice sněžní - Ondřej Semecký/Praha 4 - DAR - 27. 4. 2007
0,1 krkavec velký - Ota Bareš - Fauna a film Praha - DAR - 1. 5. 2007
1,3 hroznýšovec kubánský - Jakub Karásek/Štítina - DEPONACE - 12. 5. 2007
0,1 orel bělohlavý - Milan Zaleš/Chotyčany - VÝMĚNA - 29. 6. 2007
0,1 orangutan sumaterský - do ZOO Praha - DEPONACE - 4. 7. 2007
0,1 orel bělohlavý - Ondřej Semecký/Praha 4 - PRODEJ - 6. 8. 2007
0,1 osel somálský - do ZOO Ústí nad Labem - VÝMĚNA - 30. 8. 2007
1,1 sova pálená - AVES/občanské sdružení/Kladno - REINTRODUKCE - 7. 9. 2007
2,2 páv korunkatý - p. Halíř/Liberec - PRODEJ - 9. 10. 2007
0,2 zebra Chapmanova - do ZOO Plzeň - DEPONACE - 17. 10. 2007
1,0 levhart čínský - do ZOO Plzeň - NAVRÁCENÍ DEPONÁTU - 1. 11. 2007
1,0,3 páv korunkatý - p. Milan Vrána/Liberec - PRODEJ - 5. 11. 2007

Do ZOO Liberec:

1,1 ibis hagedaš + 0,0,4 volavka rusohlavá - ZOO Dvůr Králové - VÝMĚNA - 21. 2. 2007
1,1 krajta timorská - od Jiřího Kordy/Plzeň - NÁKUP - 11. 3. 2007
0,1 poštolka obecná - od ZO ČSOP/Pátek u Poděbrad - DAR - 10. 3. 2007
1,3 želva anámská - od Ing. H. Prokopa/Pardubice - NÁKUP - 29. 3. 2007
1,0 fretka - od Daga Rašky/Liberec - DAR - 2. 4. 2007
0,0,3 varan skvrnitý - od Farma Python/Nošovice - NÁKUP - 4. 4. 2007
0,1 velbloud dvouhrbý - ze ZOO Ostrava - VÝMĚNA - 4. 4. 2007
1,1 ovce kamerunská - ze ZOO Ostrava - DEPONACE - 11. 5. 2007
0,1 krajta timorská - ze ZOO Děčín - DEPONACE - 22. 5. 2007
0,0,5 agama - fa ZOOPET SENDY/Kutná Hora - NÁKUP - 3. 7. 2007
2,0 pelikán bílý - ze ZOO Dvůr Králové - NÁKUP - 24. 8. 2007
0,1 osel somálský - ze ZOO Ústí nad Labem - VÝMĚNA - 30. 8. 2007
1,2 jestřáb lesní - od Pavla Maška/Chrastava - DEPONACE - 18. 11. 2007
1,1 gepard štíhlý - ze ZOO Dvůr Králové - DEPONAČNÍ PODÍL - 21. 11. 2007
1,0 káně lesní - ze Stanice pro handicapované živočichy/Libštát - DAR - 11. 12. 2007
1,0 koza šrouborohá - ze ZOOkoutku Chuchle - návrat DEPONÁTU - 13. 12. 2007

Propagace a vzdělávání ZOO Liberec v roce 2007

Zuzana Šafaříková
Mgr. Lena Pintnerová
Gabriela Vodrážková
Andrea Dostalíková (do 18. 8. 2007)
Mgr. Ivan Langr (od 1. 9. 2007)

Na oddělení propagace a vzdělávání nastoupil od září nový vedoucí a také zároveň tiskový mluvčí Mgr. Ivan Langr. Ekologickou výchovu a vzdělávání převzala Zuzana Šafaříková a ze ZOO odešla ke konci roku Mgr. Lena Pintnerová. První akcí propagace v roce 2007 byla tipovací soutěž o druh a pořadí prvních deseti narozených mláďat na webových stránkách. Akcí, která byla zároveň součástí kampaně Chraňme Madagaskar a překročila hranice ZOO, se stal.

20. února, ZOOmasopust

U zrodu zorganizovat masopustní průvod byla myšlenka spojit příjemné s užitečným. Využít na Liberecku ne příliš známý starobylý zvyk a zároveň prezentovat zoologickou zahradu a záchranné kampaně, na kterých se podílí, zajímavou neotřelou formou.

Animovaný Madagaskar

V SEV Divizna se uskutečnila první přednáška z cyklu madagaskarských povídání. Na téma Animovaný Madagaskar vyprávěl trikový výtvarník Boris Masník.

animovaný Madagaskar

21. února,
ZOO jako učební pomůcka

Neformální přednáška pro pedagogy a další zájemce měla za úkol představit zahradu jako místo, kde se dá vzdělávat a přitom nemít pocit, že se něco učí.

16. března, Ples zahrad

V pořadí již druhý ples zahrad pod názvem Roztančíme Madagaskar se uskutečnil v Lidových sadech. Výtěžek byl použit na zmiňovanou kampaň.

22. března, Mrkvička

Konference, která proběhla na půdě ZOO Liberec. Mrkvička je název projektu pro mateřské školy, které se zabývají ekologickou výchovou. Pro Liberecký kraj tuto síť škol koordinuje Středisko ekologické výchovy Divizna.

24. března, Expedice Baobab

Druhé povídání o Madagaskaru na téma Expedice Baobab 2006 se uskutečnilo na chatě Dolina v Bedřichově. O zážitcích z cest po Madagaskaru vyprávěla Hanka Hušková, přímá účastnice expedice.

4. dubna, Křtiny takina čínského

Samičku takina čínského jménem Bára pokřtila herečka Bára Štěpánová.

křtiny takina čínského

4. dubna,
Madagaskarská flóra a fauna

Proběhla další přednáška z cyklu madagaskarských povídání v SEV Divizna s názvem Madagaskarská flóra a fauna. Přednášejícím byl faunista, Mgr. Jaroslav Šťastný, ekolog a entomolog.

8. - 9. dubna, Velikonoce v ZOO

Přítomné děti měly možnost uplést si pomlázku či namalovat vajíčko přímo v areálu ZOO.

14. dubna, Lemuří dráha

Zoologická zahrada Liberec ve spolupráci s 312. praporem radiační, chemické a biologické ochrany a týmem rádia Contact uspořádala akci na podporu kampaně Chraňme Madagaskar s názvem Lemuří dráha, která proběhla na stadionu dolních kasáren. Nejkrásnější lemuří maska získala roční volný vstup do ZOO. Akce byla podpořena MŽP v rámci Společného programu SSEV Pavučina a ČSOP „Národní síť středisek ekologické výchovy.“

lemuří dráha

21. dubna, Den země s RCL

Ke svátku Země přichystala ZOO mnoho aktivit a soutěží od skákání na trampolíně po pěvecké soutěže. Na pořádání akce se podílelo SEV Divizna a Statutární město Liberec. Zároveň byla akce podpořena MŽP v rámci Společného programu SSEV Pavučina a ČSOP „Národní síť středisek ekologické výchovy.“

19. května, Den pro Madagaskar

Stěžejní akce kampaně Chraňme Madagaskar si stanovila jako hlavní úkol informovat návštěvníky zoologické zahrady o ohroženích, kterým Madagaskar v současné době čelí, a byla vyvrcholením soutěže Madagaskar musí žít!, které se účastnily školní kolektivy z Libereckého kraje. Nejlépe se úkolu zhostili studenti Gymnázia Dr. Randy (Jablonec n. Nisou) s tématem Lemuři a jiní endemité, kteří pro návštěvníky v ZOO uspořádali spoustu soutěží a vědomostních otázek.

Dobrovolníci v ZOO Liberec

Pilotní projekt dobrovolníků v liberecké ZOO se setkal s nečekaným zájmem ze strany veřejnosti. Bylo vyškoleno prvních deset dobrovolníků, kteří mají za úkol podávat informace návštěvníkům, kontrolovat stav informačního systému ZOO a podílet se na organizaci nejrůznějších ZOO akcí. Jejich zázemím se stalo tzv. ZOOíčko s názvem „15“. Koncem června proběhlo školení dalších deseti dobrovolníků. Zoologická zahrada si této spolupráce velmi váží.

noc snů

1. června, Noc snů

Přestože Noc snů byla realizována s mnohem menším rozpočtem a v komornějším duchu, hlavní účel akce - vytvořit pro handicapované děti v ZOO Noc snů - se beze zbytku splnil. Akce byla podpořena MŽP v rámci Společného programu SSEV Pavučina a ČSOP „Národní síť středisek ekologické výchovy.“

2. června, Den dětí s RCL

Tradiční akce ve spolupráci s libereckým rádiem včetně křtin tří tučňáků Humboldtových (Pankrác, Servác a Bonifác). Akce byla podpořena MŽP v rámci Společného programu SSEV Pavučina a ČSOP „Národní síť středisek ekologické výchovy.“

8. června, Noční adventura

Po roce se ZOO Liberec vrátila s úspěšným programem s názvem Noční adventura, kdy mají děti (10 - 15 let) možnost strávit noc v zoologické zahradě. Loňské téma bylo ve znamení „zvířecích strašidel“. Děti celou noc plnily nejrůznější úkoly a celkem třikrát procházely zahradou. Hra se podařila a všichni účastníci se již těší na příští rok. ZOO Liberec pro velký úspěch nabídla další tři Noční adventury 2007, a to 26. července a 9. srpna a 23. srpna.

noční adventura

9. června,
Jarmark dětských domovů

Akce se zúčastnilo 30 dětských domovů z celé ČR. Děti si prodávaly vlastní výrobky, ale hodnotila se i reklama - slogany, úroveň prodeje, výtvarné pojetí apod. Součástí byl doprovodný kulturní program a soutěže o ceny. Akce svůj účel splnila - motto jarmarku bylo „udělejte radost sobě i nám“.

3. června - 29. června,
Výstava Lidé a Země, pavilon slonů

Výstava snímků renomovaných fotografů v pavilonu slonů, kterou stálo za to nepropásnout!

9. - 17. června,
Prodejní výstava kaktusů a sukulentů v ZOO

Klub kaktusářů Liberec uspořádal ve spolupráci se ZOO Liberec výstavu kaktusů a ostatních sukulentů, která proběhla v areálu ZOO. Návštěvníci se mohli těšit na poradenskou činnost i speciální sekci madagaskarských sukulentů. Deset procent z výtěžku akce bylo určeno pro konkrétní projekty kampaně Chraňme Madagaskar.

16. června, Modrý slon

Tradiční akcí se dá nazvat soutěž Modrý slon, organizovaná sdružením Artefaktum.cz a Centrem pro zdravotně postižené Libereckého kraje, která proběhla v areálu liberecké ZOO s názvem Zvířata nám nejsou lhostejná. Vystavovali zde handicapovaní umělci z celé ČR. V sobotu 16. června proběhlo slavnostní veřejné předání cen nejlepším autorům spolu s doprovodným kulturním programem. Akce byla finančně podpořena Ministerstvem životního prostředí v rámci společného programu SSEV Pavučina a ČSOP „Národní síť středisek ekologické výchovy“.

23. června, Mateřinka

Jednou za dva roky se Liberec stane dějištěm loutkářského festivalu s názvem Mateřinka. Zajímavým a návštěvníky vítaným zpestřením je jedno představení přímo v areálu ZOO Liberec. Divadelní hra kanadské dvojice Les Sages Fous s názvem Bizzarium, pouliční akvárium, založená na pantomimě a doplněná světelnými a zvukovými efekty, se stala skutečným zážitkem.

19. července,
Křtiny trojčat levhartů čínských

Po pětileté pauze se v ZOO narodily kočkovité šelmy, a sice tři samci levharta čínského. Slavnostní křtiny trojice mláďat a také otevření nového pavilonu úlevy, kterým jsou nové toalety, proběhly v polovině července. Kmotry se stali náměstek primátora SML Ing. Ondřej Červinka, firma První podještědská stavební, spol. s r. o. a herec Tomáš Matonoha. Trojčata dostala jména Ku, Jao a Šan.

20. července,
Madagaskarské odpadky

Návštěvníci akce se dozvěděli, co vše na Madagaskaru z odpadků vyrábějí a co pro své zdravé prostředí mohou udělat sami. Součástí akce byla snaha postavit mapu Madagaskaru z ruliček toaletního papíru.

26. července,
Křtiny knihy Pivrncovy opičárny

O tom, že se dá spojit recese, humor a užitečná pomoc, návštěvníky přesvědčil známý kreslíř Petr Urban. Kromě křtin své v pořadí 28. autorské knihy s názvem Pivrncovy vopičárny proběhla před pavilonem opů i dražba jeho obrazů a výtvarných prací šimpanzice Majoránky. Utržené peníze byly použity pro chované šimpanze, kteří tvoří největší skupinu v ČR, i na výzkum šimpanzů na tanzanském ostrově Rubondo, na němž se liberecká ZOO spolupodílí. Kromě Petra Urbana se křtin zúčastnili i herec Pavel Nový, bavič Václav Upír Krejčí a reprezentantky v akrobatickém lyžování Šárka a Nikola Sudovy. Akce byla finančně podpořena Ministerstvem životního prostředí v rámci společného programu SSEV Pavučina a ČSOP Národní síť středisek ekologické výchovy.

křtiny knihy Pivrncovy opičárny

13. srpna - 17. srpna,
Sochařské sympozium

Zoologickou zahradu v Liberci zdobí po týdnu dřevosochařského sympozia další čtyři výtvarná díla. Třetí ročník setkání s názvem Etnořez, který v ZOO zorganizovalo sdružení Artefaktum.cz, bylo na téma Chraňme Madagaskar. Ze tří uplynulých ročníků je to již celkem 9 soch. Liberecká ZOO hodlá ve spolupráci se sdružením Artefaktum.cz pokračovat a kromě přehlídky vzácných a ohrožených zvířat chce nabídnout návštěvníkům i zajímavá umělecká díla. Akce byla podpořena MŽP v rámci Společného programu SSEV Pavučina a ČSOP „Národní síť středisek ekologické výchovy.“

26. srpna,
Autogramiáda Ewy Farne

Autogramiádu, na kterou navazovalo vystoupení na Hrádeckých slavnostech, uspořádala v areálu ZOO zpěvačka Ewa Farna. Kromě

podpisu byla v prostoru u podia v dolní části ZOO prodávána i trička, CD a další reklamní předměty.

20. - 24. srpna,
Týden s pohádkou
v Lidových sadech

Týden plný pohádkových představení probíhal na zahradě Lidových sadů. Děti, které přišly se vstupenkou ze ZOO, se mohly zúčastnit slosování o zajímavé ceny.

pohádky pro děti

31. srpna,
Večerní prohlídka

Zajímavým zpestřením na konci léta měla být hlavně pro nejmenší návštěvníky večerní prohlídka ZOO, která kromě zoozajímavostí nabídla i strašidla, soutěže, face painting a ceny v podobě PC her pro dětské návštěvníky.

večerní prohlídka

15. září,
Sto podob dobrodružství v ZOO

Akce ve spolupráci s oddíly libereckých skautů, kteří oslavili loňské 100. výročí založení své organizace i v zoologické zahradě. Dobrodružného putování po areálu ZOO se zúčastnily především děti z prvního stupně základních škol.

15. září, Fotka ze ZOO

Zoologická zahrada uzavřela první část tradiční soutěže Fotka ze ZOO a spustila internetové hlasování, které o měsíc později stanovilo konečné výsledky. Vítězem nejlepšího snímku mezi profesionály se stal Jan Novotný (orel bělohlavý), nejoriginálnější snímek zachytil Michal Adamec (Zvědavá žirafa), nejlepší snímek mezi amatéry pak pořídil Jiří Plachý (Tygří škleb).

21. září, 350.000 návštěvník

V pátek 21. září odpoledne přivítala ZOO jubilejního 350.000 návštěvníka loňské sezóny. Stal se jím sedmiletý Ladislav Nedomlel z Varnsdorfu. Od zoologické zahrady kromě upomínkových předmětů dostal jako dárek možnost nakrmit si slonice Gaurí a Ráni. Za celý rok 2007 nakonec do ZOO dorazilo 384.581 návštěvníků, což je třetí nejlepší výsledek od roku 1989.

13. - 14. října, Čajové cesty

Už potřetí se v zoologické zahradě rozvoněly exotické čaje v rámci podzimních Čajových cest. Návštěvníci zahrady měli možnost kromě pozorování zvířat ochutnat pětici lahodných teplých nápojů z Čajovny 82 vůní, které v sychravém počasí přišly více než vhod.

čajové cesty

říjen, Chráníme náš les

V říjnu vyvrcholil celoroční projekt v rámci kampaně Madagaskar Chráníme náš les. Projektu se zúčastnilo 29 mateřských a základních škol z Libereckého kraje, které od jara pečovaly o malé sazenice jedlí bělokorých a vedly si o své činnosti podrobnou dokumentaci.

chráníme náš les

Jedle nakonec děti v poslední třetině října vlastnoručně vysázely v libereckých Vratislavicích.

rozmístění soch z Etnořezu

říjen, Rozmístění soch z Etnořezu

Čtveřice soch, které vznikly v zoologické zahradě při srpnovém Etnořezu, našly své definitivní místo v areálu. Plastika Spásné ostrovy Ivana Šmilauera ozvláštnila prostor u vstupního polygonu do ZOO, Uštknutí Jana Švadlenky východ z pavilonu tropů, Přistěhovalec Marina Vardolova vyhlídku u výběhu žiraf a zeber a Křehké bytí Mileny Bauerové parčík u sezónního informačního centra „15“.

8. listopadu,
Generální partner ING Real Estate

Zoologická zahrada podepsala smlouvu o generálním partnerství se společností ING Real Estate, která spadá do portfolia globální finanční skupiny nizozemského původu ING Group. ZOO získala vůbec svého prvního generálního partnera ve své bezmála 90leté historii.

17. listopadu,
Výstava Marie Brožové

V pavilonu žiraf začala měsíční výstava velkoformátových kreseb Marie Brožové. Návštěvníci se mohli ponořit do fantaskního pohádkového světa, který výtvarnice ztvárnila výhradně pastelkami v rámci svého dlouhodobého projektu Obhajoba pastelky.

30. listopadu,
1. číslo elektronického magazínu Liberecká ZOO

Zoologická zahrada vydala historicky první číslo elektronického magazínu Liberecká ZOO, měsíčníku přinášejícího zajímavé informace ze zoologické zahrady, Střediska ekologické výchovy Divizna a Centra pro zvířata v nouzi Bobík. Odběr magazínu je pro všechny zájemce bezplatný.

3. prosince, 27 tisíc pro projekt Pomozme budoucnosti

Zoologická zahrada uspořádala v rámci projektu Pomozme budoucnosti spolu s občanským sdružením Faunus v Krajské vědecké knihovně v Liberci volný prodej dřevěných hraček a tisků Marie Brožové, za něž se podařilo získat 27 tisíc korun. Ty v lednu 2008 Faunus odeslal ve prospěch společnosti Sahel, která v africké Burkině Faso pomáhá tamním sirotkům a dětem ulice.

4., 11. a 18. prosince, Podvečerní prohlídky ZOO

Adventní podvečerní prohlídky se v roce 2007 uskutečnily po tři předvánoční úterky od 17 hodin. Slavnostně nazdobená a nasvícená zahrada návštěvníkům na speciálně připravené trase nabídla nevšední zážitek a také možnost donést v rámci charity hračky nebo psací potřeby. Hračky ZOO v lednu 2008 věnovala dětem z Dětského domova v Liberci, psací potřeby pak občanské sdružení Faunus poslalo společnosti Sahel ve prospěch sirotků z Burkiny Faso.

zdobení vánočních stromečků

3. prosince - 20. prosince, Zdobení vánočních stromečků

V zoologické zahradě vyrostlo několik desítek vánočních stromečků, které ozdobily děti z libereckých mateřských škol.

15. prosince, ZOO vydala knihu Oslík Šedé kopýtko

Zoologická zahrada vydala v nákladu 1500 kusů pohádkovou knihu Evy Běšťákové Oslík Šedé kopýtko. Půvabné ilustrace ke knize, která byla inspirována libereckým chovem ohrožených oslů somálských, nakreslila chovatelka ZOO Šárka Šimoníková, barevné fotografie pak nasnímal šéfzoolog Luboš Melichar.

24. prosince, Štědrý den v ZOO

Už tradičně věnovala zoologická zahrada o Štědrém dnu svým návštěvníkům dárek v podobě prohlídky za dobrovolné vstupné. I přes nepříznivé počasí si cestu do zahrady našlo takřka 700 lidí.

ZOO v roce 2007 také využily dva páry jako místo pro uzavření manželství.

Návštěvnost ZOO Liberec v roce 2007

	rok 2006	**rok 2007**
počet návštěvníků	341 161	**384 581**

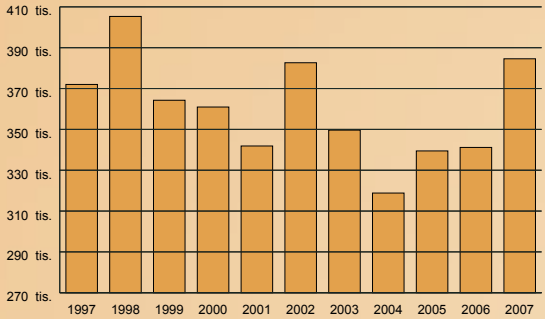

Výstavba, údržba a rozvoj v roce 2007

a) Výstavba zařízení - investiční činnost
- nové WC u vstupu 07/07
- dokončení pavilonu tropů, nová terária (s přispěním sponzora) 08/07

Centrum pro zvířata v nouzi (CpZvN)
- objekt pro malé savce (s přispěním sponzora)

Dotace MŽP
- naučná stezka „Lesní ekosystémy jizerských hor“
- vzdělávací zákoutí v pavilonu afrických kopytníků
- úprava terénu a osazení dřevěných prvků pro areál ekologické výchovy v CpZvN

Sponzorovaná stavební činnost
- rekultivace pozemku a úprava atria pro ekologickou výchovu v CpZvN

b) Projektová dokumentace
- studie „Africká planina“
- dokumentace Zoologicko-botanické didaktické centrum v Liberci (Purkyňovo arboretum)
- dokumentace ke stavebnímu povolení „Centrum pro zvířata v nouzi“

c) Opravy a udržování chovných a obslužných zařízení

Práce prováděné pracovníky vlastní údržby:
- běžné údržbářské práce v areálu ZOO, elektrikářské, zámečnické, truhlářské a instalatérské
- opravy vozidel v autoparku a opravy nářadí

- oprava čerpadla a rozvodu pro užitkovou vodu
- přemístění nasávací komory vodotrysku na jezírku
- zabudování nových krmítek a napáječek v chovných zařízeních
- úprava brány ve výběhu žiraf
- oprava přepouštěcích uzávěrů v pavilonu opic a šelem
- výroba přepravních beden pro transport zvířat
- výroba a montáž plotu z krajinek - výběh antilop koňských
- oprava oplocení v areálu ZOO
- pavilon opic - výměna paland
- malé opice - úprava a oprava sítí venkovního výběhu
- změna systému osvětlení v kancelářích, hygienické předpisy
- úprava hlídání ¼ hod. maxima v areálu ZOO
- bufet „Gibon“ oprava a doplnění elektrorozvodů
- rozšíření veřejného osvětlení v areálu
- přípojka a elektrorozvody k novému WC
- výměna osvětlení v pavilonech (úsporné zářivky)
- napojení dálkového ovládání dolní brány
- montáž cedulek informačního systému
- odstraňování a oprava škod po vichřici v areálu ZOO
- výroba a montáž síťového pletiva u takinů
- zesílení trubkového oplocení u pižmoňů
- výroba a montáž regálů do skladů
- zhotovení krmných stolů pro kopytníky
- výměny parkosů ve voliérách ptáků
- výroba stoliček pro korekci kopyt slonů
- ochranné bednění kolem stromů ve výbězích CpZvN
- oprava středních dělících stěn kotců
- oprava plotu
- zhotovení regálů ve skladu
- postavení a demontáž teepee

Kyrril - expozice kočky Temminckovy

úprava expozice surikat

Finanční prostředky na vlastní opravy jsou zahrnuty v rozpočtu materiálových a mzdových nákladů.

Opravy a práce provedené dodavatelsky:

- opravy zámečnické, giboni 16.000
- oprava komunikací 15.000
- drobné stavební opravy 185.000
- opravy sklenářské (vichřice) 133.000
- natěračské práce 102.000
- opravy světlíků (šelmy, tropy) 64.000
- opravy střech 49.000
- opravy vozidel autoparku 94.000
- revize a oprava ohradníků 45.000
- likvidace polomů a stromů dle znaleckého posudku 69.000
- servis a opravy herních prvků 41.000
- oprava „multicar“ dopravní prostředek 27.000
- oprava zábradlí - Soví stezka 19.000
- malířské opravy 81.000
- opravy voliér, chovná stanice 140.000
- opravy topení HP a žirafy 138.000
- výměna a oprava pletiva pavilon tropů 254.000
- oprava regulace kotlů 16.000
- oprava chladírenských dveří 106.000
- truhlářské opravy- žirafy 43.000
- opravy dveří z nerez plechu, pavilon tropů 114.000
- montáž a oprava ¼ hod. maxima-trafostanice 68.000
- zrušení odběrného místa vod. přípojky, Purkyňova ulice 21.000
- oprava kontejneru 46.000
- opravy interiérů voliér „Soví stezka“, zemní práce, skály, parkosy 192.000
- nátěr voliér dravých ptáků - dolní část 117.000
- opravy a nátěr skal 75.000

stavba v teráriu, pavilon tropů

- oprava čistírny vody u lachtanů..... 141.000
- opravy klecí venkovních, giboni 84.000
- CpZvN - oprava střechy a přístřešků..... 2,000.000

BOZ-PO zajišťuje dodavatelsky firma „Kohout“ ve spolupráci s technikem ZOO.

d) Doprava a úklid

Úsek úklidu udržuje celý areál v čistotě, aby bylo vytvořeno příjemné prostředí pro návštěvníky a vhodné pracovní podmínky. Součástí úklidu je i pravidelné čištění jezírka a vodního toku, vypouštění a napouštění užitkového vodovodu a jeho údržba, zprovoznění vodotrysku na jezírku. Cílem zahrady je přejít na úplné třídění odpadu, které již bylo částečné započato. Po dohodě s mediační a probační službou vypomáhá při úklidových pracích skupina, která vykonává veřejně prospěšné práce. Doprava zajišťuje navážení a rozvoz krmiv po zoo, odvoz veškerých odpadů a biologických vzorků, odvoz hnoje, navážení okusů a transport zvířat. Dále zajišťuje zásobování a navážení materiálu na vlastní opravy. Na úseku dopravy je zastaralý strojový park, který je nutné postupně nahradit novým, moderním. Kontroly STK se provádějí dle časových termínů. Školení profesních řidičů a referentské zkoušky probíhají na základě dlouhodobých plánů.

e) Zahradnický úsek

Celoroční náplní úseku je ošetřování zeleně, výsadba okrasných květin a keřů podél cest, péče o lesopark, sekání trávy, doplňování mulčovací kůry a hrabání listí. Poměrně náročné je udržování vegetace v jednotlivých pavilonech. V zimním období se provádí i údržba cest. Část produktů pro výsadbu je vypěstována ve vlastním skleníku. V létě, v době sucha, je velkým pomocníkem rozvod užitkové vody z jezírka po areálu ZOO.
Poměrně náročná v letošním roce byla náprava škod způsobených orkánem Kyrill v celém areálu zoo. Z větších akcí zahradnického úseku byla úprava okolí kolem nového WC a provozní budovy, obnova rostlin v pavilonu tropů a náhradní vysázení stromů poničených vichřicí. Jako každoročně proběhla velikonoční a vánoční výzdoba. Zajímavá byla i květinová výzdoba ke svatbě, která se konala v areálu ZOO.

žirafa Rothschildova

Ekonomické údaje ZOO Liberec

Základní ekonomické údaje

Stav k 31. 12. 2007

Údaje o majetku ZOO Liberec **v tis. Kč**

AKTIVA

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	153 820
Zásoby	23 169
Pohledávky	1 051
Finanční majetek	8 766
Přechodné účty aktivní	73
ÚHRN AKTIV	186 879

PASIVA

Majetkové, finanční a peněžní fondy	179 424
Hospodářský výsledek	1 259
Krátkodobé závazky	5 608
Přechodné účty pasivní	588
ÚHRN PASIV	186 879

Údaje o nákladech a výnosech **v tis.Kč**

NÁKLADY

Spotřeba mat. všeobec., na opravy, zahrad. materiál	2 051
Kanc. potřeby a drobná kanc. technika	201
Ochranné a pracovní pomůcky	157
Krmiva, steliva	4 409
Odborná literatura, propagace	577
Drobný dlouhodobý majetek	1 120
Nákupní cena zvířat	86
Léčiva, imobilizace a zdravotnický materiál	354
Energie a PHM	4 521
Prodané zboží v ceně pořízení	5 284
Opravy a udržování	6 144
Služby (telefony, doprava, poradenství, propagace atd.)	4 225
Cestovné, náklady na reprezentaci	322
Veterinární péče	530
Mzdy a ostatní soc. náklady	26 217
Ostatní finanční náklady vč. DPPO	1 521
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	7 837
NÁKLADY CELKEM	65 556

VÝNOSY

Vstupné	19 885
Ostatní služby (nájemné, cizí reklama v ZOO)	1 973
Komplexní služby pro návštěvníky (tržby za prodané zboží)	9 553
Prodej zvířat, materiálu	426
Další výnosy	622
Výnosy z vlastní činnosti	32 459
Příspěvek zřizovatele na provoz a odpisy	31 853
Příspěvek neinvest. státní - účelový (na činnosti ZOO)	2 411
Použití fondů ZOO	53
VÝNOSY CELKEM	66 815

HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK, + ZISK, - ZTRÁTA	1 259
SOBĚSTAČNOST V %	49,6

DARY

Neinvestiční	1 295
Soběstačnost s dary v %	51,6

INVESTICE

ZDROJE

převod z rezervního fondu	1 959
dotace od zřizovatele	60
investiční dary	400
odpisy DHM	7 837
převod zůstatků fondu reprodukce z r. 2006	1
ZDROJE CELKEM	10 257

ČERPÁNÍ

odvod odpisů zřizovateli	7 432
projekty	745
technické zhodnocení svěřeného majetku	1 549
ČERPÁNÍ CELKEM	9 726
KONEČNÝ STAV - PŘEVOD ZDROJŮ NA ROK 2008	531

Ekonomika ZOO Liberec

údaje za rok 2007

Rok	Výnosy z vl. činnosti	Státní příspěvek	Příspěvek zřizovatele	Použití fondů	Náklady	Návštěvnost	Soběstačnost včetně darů
	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. osob	%
2007	33 754**	2 411	31 853	52	65 556	384 581	51,6

** z toho dary 1 295 fondy ZOO

(pod výše uvedenou tabulku)
Výše soběstačnosti Zoologické zahrady Liberec v roce 2007 je včetně darů téměř na stejné úrovni jako v roce 2006.
Zoologické zahradě Liberec byl poskytnut v roce 2006 účelový příspěvek ze státního rozpočtu ve výši 2 411 tis. Kč na chov ohrožených druhů světové fauny, na zapojení ZOO do systému ochrany přírody ČR, na spolupráci v rámci mezinárodních programů chovů ohrožených druhů a na podporu účasti v mezinárodních organizacích.

panda červená - Ailurus fulgens fulgens

surikata - Suricata suricatta

vlk hřivnatý - Chrysocyon brachyurus

Dárci a sponzoři 2007

	Jednotlivci	*částka Kč*
1	Bělohlávek Jan	3 000,00
2	Blomerová Renata	2 000,00
3	Breuerová Hana Ing.	1 500,00
4	Fořtová Milena	3 500,00
5	Füzeková Ilona	950,00
6	Gillár Jaromil MUDr.	2 000,00
7	Hiklová Bronislava	2 000,00
8	Holická Ivana Ing.	5 000,00
9	Hulíková Dana DiS.	3 000,00
10	Jansa Ing.	5 000,00
11	Kadečková Věra	1 000,00
12	Khauerová Markéta	2 000,00
13	Kmínek Martin	2 000,00
14	Kvíčalová Zuzana	2 000,00
15	Leinhäupel Rudolf	2 000,00
16	Lysáková Dana Mgr.	2 000,00
17	Macháček Jakub	1 500,00
18	Medvedíková Jiřina	3 000,00
19	Pikousová Jana	3 000,00
20	Preclíková Jana	3 000,00
21	Říhová Jiřina	2 400,00
22	Schwehmová Alice	3 000,00
23	Sokolová Marie	1 500,00
24	Šedivá Lenka a Jaroslav	4 000,00
25	Šenk Radek	6 000,00
26	Šilhanová Kamila	2 000,00
27	Šimůnek Jakub	1 000,00
28	Štos Vladimír	4 000,00
29	Švehla Stanislav	2 500,00
30	Veronika Kadavá	1 500,00
31	Veselá Kateřina	3 500,00
32	Veselá Petra	6 000,00
33	Viduna Richard Mgr.	1 000,00
34	Vobořilová Petra	1 000,00
35	Vozka František - Hotel U Jezírka	5 000,00
36	Zajíčková Kateřina	1 500,00
		95 350,00
	Další anonymní dárci	**419 000,00**

	Věcné dary	*v hodnotě*
1	Ahold Czech Republic, a. s., Brno	5 000,00
2	Biofaktory Praha	4 732,00
3	Blanka Havelcová Ing.	1 500,00
4	Final Bemont s. r. o.	10 177,00
5	Jan Holub, agentura J+M	4 220,00
6	Strnad Michal Mgr.	1 500,00
		27 129,00

	Firmy a společnosti	*částka Kč*
1	7. skautský oddíl Heuréka	1 500,00
2	Autodoprava Čejka	1 500,00
3	Babiččiny nudle s. r. o., České Budějovice	108 241,00
4	Batlička Vladimír - Zelenina	5 000,00
5	Cadence Innovation k. s., Liberec	32 650,00
6	CD Projekt Czech s. r. o., Praha	10 000,00
7	Denso Manufacturing Czech, s. r. o., Liberec	6 500,00
8	Fehrer Bohemia s. r. o., Česká Lípa	55 000,00
9	Filinger a. s., Lbc	5 000,00
10	Gerotop s. r. o., Stráž nad Nisou	5 000,00

11	Gymnázium a stř. odborná škola pedag. Lbc	12 000,00
12	Juwital s. r. o., Praha	50 000,00
13	Klub seniorů Vesec	1 000,00
14	Komerční banka - telefonní centrum Liberec	15 000,00
15	Kristýna a Gerrit Eindhoven, MXN-CZ s. r. o.	50 000,00
16	Lékarna ARCANA - Mgr. Samoel	3 000,00
17	Logbal s. r. o., Liberec	10 000,00
18	MŠ Dětská Liberec	2 800,00
19	MŠ Korálek Liberec	4 930,00
20	MŠ Lísteček Liberec	2 000,00
21	Nestlé zmrzlina ČR, Praha	200 000,00
22	Questa s. r. o., Praha	40 000,00
23	Regionální stavební s. r. o., Liberec	40 000,00
24	Sbor dobrovolných hasičů Krádná Studánka	3 000,00
25	Slot game a. s., Karlovy Vary	40 000,00
26	SRPDŠ při ZŠ Lesní, Liberec	10 000,00
27	Stamag Ireks s r. o. Praha	50 000,00
28	Statutární město Liberec	3 000,00
30	Školní časopis Hrupka - ZŠ Česká Lípa	3 000,00
31	VÚ 7924, Liberec	2 000,00
32	Zaměstnanci Lanové dráhy, Lbc	1 320,00
33	ZH Bohemia s. r. o., Liberec	1 000,00
34	ZŠ Jabloňová, Liberec	1 280,00
35	ZŠ Oblačná, Liberec	4 000,00
		779 721,00

Investiční dary	***400 000,00***

Centrum pro zvířata v nouzi při ZOO Liberec - BOBÍK Výroční zpráva 2007

BOBÍK

1. ÚTULEK PRO PSY A KOČKY

Centrum zajišťuje:

- odchyt nalezených a opuštěných zvířat na území města Liberce a některých dalších obcí z okresu Liberec,
- péči o tato zvířata,
- vydávání zvířat původním majitelům nebo novým osvojitelům,
- programy na tlumení populací toulavých zvířat (kastrace zdivočelých koček),
- sběr kadáverů na území města Liberce.

K odchytům zvířat vyjížděly pracovnice Centra 724x.
Velmi dobré výsledky má Centrum v navracení zvířat původním majitelům. Dlouhodobým problémem je úmrtnost koček, zejména koťat, na virové a bakteriální choroby.
Nejsložitější období, kdy byla dvojnásobně překročena kapacita útulku, nastalo v období únor - březen 2007. V krátké době bylo přijato 16 psů odebraných pro týrání a počet psů dosáhl čísla 70. Ke zlepšení stavu přispěla kampaň hromadných sdělovacích prostředků.
Útulek prošel významnými opravami - největší akcí byla oprava střechy budovy, která byla v havarijním stavu.

Počty přijatých zvířat a jejich osud:

KOČKY	
UKAZATEL	**POČET**
přijato	297
vráceno původnímu majiteli	5
osvojeno	163
vypuštěno na původní lokalitu	10
úhyn	42
euthanasie	71
útěk	1
zůstalo do dalšího roku	5

PSI	
UKAZATEL	**POČET**
celkem přijato*	688
nově přijato	438
z nově přijatých	
vráceno původnímu majiteli	190
osvojeno	219
úhyn	8
euthanasie	10
útěk	5
zůstalo do dalšího roku	6

MÍSTO NÁLEZU	
OBEC	**POČET ZVÍŘAT**
Liberec	642
Vratislavice nad Nisou	33
Hrádek nad Nisou	20
Stráž nad Nisou	7
Křižany	3
Hodkovice n. Mohelkou	3
Proseč pod Ještědem	1
Světlá pod Ještědem	1
Rynoltice	2
Janovice v Podještědí	1
Kryštofovo Údolí	1
Bílý Kostel	4
Chotyně	5
Bílá	1
Mníšek	2
Václavice	1
Oldřichov v Hájích	4
Jablonec nad Nisou	1
Dlouhý Most	1
Troskovice	1
Podkost	1

* Rozdíl mezi „celkem přijato“ a „nově přijato“ - opakovaně přijatí psi, kteří již mají založenou evidenční kartu. Jedná se o psy vrácené původnímu majiteli nebo o psy, které vrátili osvojitelé.

2. STANICE PRO HANDICAPOVANÉ VOLNĚ ŽIJÍCÍ ŽIVOČICHY

Přes provizorní podmínky přijímalo Centrum stále více handicapovaných živočichů z volné přírody. Nejčastěji se jednalo o poštolky a ježky. Starali jsme se také o několik desítek exotických zvířat (nalezení papoušci, želvy atd.).

Počty přijatých zvířat a jejich osud:

HANDICAPOVANÍ VOLNĚ ŽIJÍCÍ ŽIVOČICHOVÉ

PTÁCI

DRUH	POČET
poštolka obecná	45
káně lesní	6
jestřáb lesní	1
krahujec obecný	3
sova pálená	1
puštík obecný	2
labuť velká	1
čáp bílý	1
kachna divoká	11
sluka lesní	1
sýkora koňadra	2
šoupálek krátkoprstý	1
drozd zpěvný	2
kos černý	2
dlask tlustozobý	1
straka obecná	1
strnad	3
strakapoud	3
pěnice	3
špaček obecný	1
sojka obecná	5
holub domácí	8
hrdlička zahradní	2
rorýs obecný	11
budníček	1
vrabec domácí	1
rehek zahradní	1
žluna šedá	1

SAVCI

DRUH	POČET
srnec obecný	3
liška obecná	1
kuna lesní	1
kuna skalní	1
veverka obecná	7
zajíc polní	4
norek americký	1
netopýr hvízdavý	9
netopýr rezavý	1
ježek	54

OSTATNÍ ZVÍŘATA ZE ZÁJMOVÝCH DRUHŮ

DRUH	POČET
holub poštovní	5
korela chocholatá	1
papoušek šedý	2
barnard límcový	1
andulka vlnkovaná	1
perlička	2
křepelka japonská	1
fretka	2
morče domácí	2
králík zakrslý	1
želva nádherná	9
želva zelenavá	1
želva řecká	1
potkan laboratorní	3
osmák degu	2

CELKEM PŘIJATO ZVÍŘAT

ptáků	119
savců	82
zvířat ze zájmových chovů	34
CELKEM	**235**
Z TOHO	
vypuštěno	82
úhyn	57
euthanasie	31
zabito predátorem	2
útěk	2
předáno do jiné stanice	9
osvojeno	18
předáno majiteli	3
předáno do zoo	2
zůstalo do dalšího roku	29

MÍSTO NÁLEZU	POČET
Liberec a okolí	169
Chrastava a okolí	5
Hrádecko	7
Frýdlantsko	4
Oldřichov v Hájích a okolí	2
Jablonecko	27
Tanvaldskko	8
Českolipsko	2
Podještědí	5
Jablonné a okolí	2
Novoborsko	1
jiné kraje ČR	3

3. EKOLOGICKÁ VÝCHOVA

Novinkou se staly výukové programy pro školy i akce pro veřejnost. Výukový program „Máme rádi zvířata“ seznamuje účastníky s problematikou ochrany zvířat v ČR a nabízí i pohled do zákulisí našeho zařízení. Realizovali jsme 13 výukových programů pro ZŠ, kterých se zúčastnilo 242 dětí, 10 exkurzí s výkladem pro 254 účastníků a 3 akce pro veřejnost, které zaujaly 64 návštěvníků.
Díky dotacím a sponzorským darům se podařilo vybudovat hezký venkovní areál pro účely ekologické výchovy, který vznikl na místě bývalé skládky.

4. PODĚKOVÁNÍ

Finanční příspěvky na činnost: Statutární město Liberec (provoz útulku), Liberecký kraj (provoz stanice pro handicapované živočichy, ekologická výchova), Ministerstvo životního prostředí (areál pro ekologickou výchovu)

Dary finanční - organizace: Nestlé s. r. o., GEROtop s. r. o., Pen Ryvan, Lékárna Arcana, Městská policie Liberec, ZH Bohemia, ZŠ Oblačná Liberec, ZŠ Lesní Liberec

Dary finanční - občané: Petra Veselá, Jiřina Říhová, Zuzana Kochová, Jiřina Medvedíková, Lenka Šimůnková, Marcela Štěpánová, Dana Mrázová, Ljudmila Rudčenko, Veronika Křížová, Jiří Hlaváček, Angela Tiková, Edita Veselková, Hana Blažková, Monika Skalická

Dary věcné - organizace: Globus Liberec, Tomovy parky s. r. o., Syner s. r. o., Provimi Pet Food CZ s. r. o., Mars ČR, kom. spol., Jan Holub agentura j+m, Odyssea Liberec, Městská policie Liberec, ZŠ U Školy, ZŠ Oblačná, ZŠ Lesní, ZŠ Dobiášova, ZŠ Ještědská, ZŠ Stráž n. N., ZŠ Rynoltice, SPŠ textilní Liberec, MŠ V Zahradě

Věcnými i finančními dary nám také přispěla řada nejmenovaných občanů.

labuť

kachňata

zajíček

Poděkování za pomoc a spolupráci:
kolegové ze ZOO Liberec
pracovníci veterinární kliniky v Růžodole
Bc. Radim Zika, Ing. Tomáš Komrzý, Ing. Jana Farská,
Ing. Ivana Řimnáčová, Mgr. Miloslava Marková,
Ing. Monika Šilarová, Ing. Lucie Sládková,
Ing. Petr Havlíček, Eva Jóžová
Městská policie Liberec - okrsek Rochlice
Petr Mládek
Liga na ochranu zvířat ČR
Ivan Krátký
František Včelák
Miroslav Pergler
Iva Dolhyová

atrium

Městské středisko ekologické výchovy při ZOO Liberec DIVIZNA Výroční zpráva 2007

DIVIZNA

Vážení čtenáři naší výroční zprávy,

Městské středisko ekologické výchovy při ZOO Liberec - DIVIZNA je denní specializované pracoviště pro podporu a realizaci environmentální výchovy. V regionu působí již od roku 2000. SEV DIVIZNA poskytuje v oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty tyto služby:

1. ekologické výukové programy pro děti z mateřských škol, žáky základních a středních škol. Výukové programy vedou zkušení a odborně zdatní lektoři,
   - používáme interaktivní formy a metody
   - preferujeme kontakt s přírodou a výchovu prožitkem
   - reagujeme na aktuální témata
   - pomáháme školám v realizaci průřezového tématu RVP - environmentální výchova

2. pořádání odborných seminářů, exkurzí či dílen pro studenty pedagogických fakult, pedagogické pracovníky, vedoucí dětských kroužků a oddílů, širokou veřejnost…,

3. zajišťování metodické pomoci koordinátorům EVVO na školách, metodické pomoci pro zpracovávání ŠVP,

4. pořádání specializačních studií pro koordinátory EVVO na základních a středních školách dle standardu DVPP MŠMT ČR,

5. zpřístupnění knihovny publikací k ekologické výchově a půjčování netradičních výukových pomůcek…,

6. komunikace s ostatními organizacemi realizujícími EVVO v regionu i po celé republice,

7. koordinace sítě škol v Libereckém kraji se zájmem o ekologickou výchovu - projekt M.R.K.E.V.,

8. koordinace mezinárodního programu EKOŠKOLA pro Liberecký kraj,

9. koordinace grantového a asistenčního programu Škola pro udržitelný život pro Liberecký kraj.

Středisko ekologické výchovy Divizna je členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina.

Pavučina

SEV DIVIZNA pro školní kolektivy

Ekologické výukové programy, které SEV DIVIZNA nabízí, mají podobu dvou až tříhodinových výukových celků, nebo půl až celodenních exkurzí určených pro děti ve věku od 5 do 18 let. Důraz je kladen na vlastní zkušenost, prožitek a bezprostřední kontakt s přírodou, na osvojování ekologického

ekologický výukový program - Rok v přírodě - léto

ekologický výukový program - Sněhová vločka

ekologický výukový program - Ženu, ženu ovečky

myšlení a nekonzumního způsobu života a také na spoluodpovědnost člověka za stav životního prostředí. Všechny ekologické výukové programy se dotýkají průřezového tématu Environmentální výchova (v některých případech Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, popř. Osobnostní a sociální výchova), a reagují tak na platné RVP. V průběhu roku došlo k posílení týmu o jednoho lektora, čímž jsme zvýšili naše možnosti pokrýt poptávku o naše služby. Zájem škol neustále roste.

V roce 2007 jsme nabízeli 30 výukových programů. Z toho 70 % programů probíhá v terénu, ostatní v interiérech střediska. Dětem z mateřských škol bylo určeno 7 programů, dětem základních škol 20 a 3 programy byly určeny studentům středních škol. Školám a školkám jsme nabídli i několik nových programů: Včelí království, pro starší děti s názvem Včelí společenstvo, Voda čaruje pro 1. st. ZŠ, Nápady s odpady pro 1. st. ZŠ, Pásli ovce valaši, Globální oteplování - horké téma.

Celkem proběhlo 121 programů, kterých se zúčastnilo 2214 dětí. Celkem odučených hodin: 279.

	MŠ	ZŠ	SŠ
počet programů	49	70	2
počet dětí	841	1305	39

SEV DIVIZNA pro pedagogické pracovníky, studenty pedagogické fakulty a další zájemce

- ***Další vzdělávání pedagogických pracovníků: odborné semináře, tvůrčí dílny a exkurze***

V roce 2007 uspořádalo SEV DIVIZNA celkem 23 akcí pro pedagogické pracovníky, studenty pedagogických fakult a další zájemce. Z toho bylo 9 jednodenních seminářů, 6 tvůrčích a inspirativních dílen, 4 odborné exkurze, 1 konference, 2 dvoudenní semináře a 1 třídenní workshop. Celkem se těchto akcí zúčastnilo 559 pedagogů, koordinátorů ekologické výchovy a studentů pedagogických fakult, což činí nárůst proti roku 2006 o celých 44 %.
Mimo tyto akce jsme se podíleli na dvou specializačních kurzech pro koordinátory EVVO na základních a středních školách pro 57 pedagogů (celkem 7 vícedenních akcí v celkové délce konání odborného programu 180 hodin v průběhu roku 2007).

- **Workshop: Výchova o Zemi - Steve van Matre**
  (proběhl v termínu 9. 10. - 10. 10. 2007)

Dvoudenní workshop se zahraničním lektorem, jednou z legend environmentální výchovy, profesorem Stevem van Matrem. Steve van Matre je zakladatelem celosvětově působícího hnutí Výchova o Zemi (Earth Education). Říjnová akce byla jeho první návštěvou České republiky. Účastníky seznámil s hlavními myšlenkami a rysy tohoto směru. Setkání s ním se zúčastnilo 25 ekopedagogů z různých středisek ekologické výchovy z celé ČR.

- **Workshop: Environmentální výchova - nové cesty 2007**
  (proběhl v termínu 11. 10. - 13. 10. 2007)

Třídenního programu pro pedagogy a studenty pedagogiky, ale i pro členy neziskových organizací, pracovníky veřejné správy a zájemce z řad široké veřejnosti se účastnilo 101 posluchačů. V teoretické části se objevila témata strategie, metodiky environmentální výchovy, ekologického poradenství, rozvojového vzdělávání a další. Během workshopů účastníci načerpali inspiraci pro práci v ekologické výchově a při besedách a diskusích dostali prostor pro sdílení zkušeností mezi jednotlivými lektory a organizacemi.

Cílem akce bylo:
- prostřednictvím prezentace nových myšlenek, projektů a aktivit v oblasti environmentální výchovy otevřít prostor pro diskusi o jejím dalším směřování v měnící se společnosti,
- umožnit navázání kontaktů mezi jednotlivými skupinami realizujícími environmentální výchovu (SEV, školy, univerzitní pracoviště, občanská sdružení),
- přivést účastníky k vystoupení ze zaběhaných stereotypů v chápání a realizaci environmentální výchovy.

Akce se konala již tradičně v Sedmihorkách u Turnova a byla realizována v rámci projektu Regionální systém environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Libereckého kraje, který byl podpořen z Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů spolufinancovaného ze státního rozpočtu ČR (MŽP) a Evropského sociálního fondu v ČR. Akci pořádalo SEV DIVIZNA, TUL a Liberecký kraj.

- ***Specializační studium pro školní koordinátory EVVO***

SEV DIVIZNA se podílelo na přípravě a realizaci 2 běhů specializačního studia pro školní koordinátory EVVO na základních a středních školách (včetně gymnázií) v rozsahu 250 hodin výuky. První z nich, na kterém velmi úzce spolupracovalo SEV DIVIZNA se SEVERem Horní Maršov a se SEV Paleta Pardubice, v srpnu úspěšně ukončilo 30 studentů obhajobou závěrečné práce a závěrečnou zkouškou. Druhé studium započalo v srpnu a je nyní ve své polovině, konec tohoto běhu je plánován na srpen 2008 a účastní se jej 27 pedagogů z Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického kraje. Tato studia jsou akreditována MŠMT ČR.

- ***Projekt M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy)***

V rámci projektu M.R.K.E.V., který finančně podpořily Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Evropské sociální fondy a státní rozpočet České republiky, je podporována síť škol, které si za jeden z cílů vzdělávání stanovily environmentální výchovu. V Libereckém kraji tuto činnost koordinuje SEV DIVIZNA (a to již od roku 2001) a v současné době je do sítě zapojeno téměř 1200 škol z celé České republiky, z toho 77 škol a školských zařízení je z Libereckého kraje. Účast v projektu školám zajišťuje pravidelnou rozesílku časopisu pro ekogramotnost Bedrník, informací i materiálů o environmentální výchově, ochraně životního prostředí, ekologii a také trvalý přístup k aktuálním metodickým materiálům, publikacím a pomůckám. Školy jsou informovány nejen o akcích v regionu, ale i o možnostech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a o možnostech

financování rozvoje ekologické výchovy. Jednou ročně je pro školy v kraji pořádána krajská konference k ekologické výchově Liberecká M.R.K.E.V., kterou finančně podporuje také Liberecký kraj a Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina. Školám je také v rámci projektu bezplatně poskytována konzultační činnost.

- ***Krajská konference ekologické výchovy Liberecká M.R.K.E.V. 2007***

Již sedmá konference k ekologické výchově na základních školách v Libereckém kraji se konala 22. 11. 2007 v prostorách Gymnázia Ivana Olbrachta v Semilech. Sešli se na ní zástupci škol a školských zařízení v Libereckém kraji. Přinesla základní informace o současném stavu a vývoji ekologické výchovy v České republice i v regionu a jejím nosným tématem se stal vztah člověka ke zvířatům. V hlavním bloku programu se nad historií a současností soužití lidí a zvířat zamýšlel ředitel ZOO Liberec MVDr. David Nejedlo a MVDr. Jiří Dousek z občanského sdružení FAUNUS. Nedílnou součástí konference byla také řada praktických příkladů a ukázek o způsobech, jak začlenit environmentální výchovu do školního vzdělávacího programu. Setkání se zúčastnilo 101 zástupců ze škol a školských zařízení Libereckého kraje.

- ***Program EKOŠKOLA***

Tento mezinárodní program spojující environmentální výchovu na škole s praktickými kroky vedoucími k její ekologizaci celorepublikově koordinuje o. s. TEREZA a pro Liberecký kraj je koordinátorem SEV DIVIZNA. Program Ekoškola je také mezinárodně uznávaný proces certifikace. Jedná se o vzdělávací program, který je plně v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a lze ho zařadit do různých předmětů, je flexibilní pro všechny typy škol. V rámci programu se řeší 4 základní témata a 2 rozšiřující:
odpady, voda, energie, prostředí školy a rozšiřující témata doprava a šetrný spotřebitel.

- ***Program Škola pro udržitelný život***

Posláním programu Škola pro udržitelný život, který společně vyhlašují Nadace Partnerství a SEVER a v Libereckém kraji Středisko ekologické výchovy Divizna, je vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje a zapojení veřejnosti do konkrétních akcí směřujících ke zlepšení životního prostředí. Přihlásit se do něj mohou všechny školy v Libereckém kraji.
Program školám pomáhá spouštět a rozvíjet procesy udržitelného rozvoje obce - mimo jiné péči o životní prostředí, občanské společnosti, účasti občanů ve věcech veřejných a další. Školy tím zároveň orientují výuku na potřeby skutečného života.
Výsledky z roku 2007: 347 400 Kč si mezi sebe rozdělilo osm mateřských, základních a středních škol z Libereckého kraje: SUŠ Liberec s projektem Procházka starým Libercem, ZŠ Český Dub s projektem Prolézačky v městském parku - oživení veřejného prostranství, ZŠ a MŠ Višňová s projektem Přilož ruku k dílu - zahradní besídka i pro rodiče, ZŠ praktická Orlí Liberec s projektem Školní dvůr - místo setkávání,

ZŠ Švermova Liberec s projektem Relaxační prostředí a desky na informační tabule naučné stezky, ZŠ Česká Lípa s projektem Přírodní centrum aktivní relaxace pro děti i dospělé, MŠ Doksy s projektem Kouzelnými vrátky do zahrádky a OA a ZŠ Turnov s projektem Poznej místo, kde žiješ.
Kromě finanční podpory dostaly vítězné školy k dispozici ještě také asistenci k projektům SEV DIVIZNA. O příspěvek se přitom v tomto grantovém kole ucházelo v rámci Libereckého kraje celkem 37 mateřských, základních a středních škol s projekty za 2 076 628,50 Kč. Generálním partnerem je společnost TOYOTA.

SEV DIVIZNA nabízí školám bezplatné zapůjčení knih, metodických materiálů a pomůcek k environmentální výchově

SEV DIVIZNA Poskytuje poradenství a metodickou pomoc v oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty:

Tato pomoc je financována Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky v rámci projektu Metodická a informační podpora při začleňování environmentální výchovy do školních vzdělávacích programů a pro školy je zdarma. V rámci této činnosti SEV DIVIZNA poskytlo necelých 100 hodin odborných konzultací pedagogům z Libereckého kraje.

Klíč k určování hmyzu:

SEV DIVIZNA v roce 2007 díky finančním prostředkům z Ministerstva životního prostředí ČR vydalo metodickou pomůcku pro širokou veřejnost „Klíč k určování hmyzu“. Jedná se o jednoduchý zalaminovaný klíč, který je doplněn barevnými kresbami nejtypičtějších zástupců hmyzích druhů včetně jejich popisů.

SEV DIVIZNA pro veřejnost

SEV DIVIZNA spolupracuje na akcích pro veřejnost s oddělením propagace a vzdělávání ZOO Liberec. Jednalo se například o ZOOmasopust, Noc snů, Den dětí, kampaň na záchranu fauny a flóry Madagaskaru (přednášky, výstava, ….). Těchto akcí se v průběhu roku zúčastnilo několik stovek rodičů s dětmi.

Den bez aut 2007 - cyklojízda městem

ZOO Liberec, SEV DIVIZNA, Centrum pro zvířata v nouzi - Bobík a Děti Země Liberec uspořádaly 24. září propagační cyklojízdu městem a připojily se k výzvě „Nechte auto doma.“ Všichni občané byli vyzváni, aby tento den nejeli svým osobním automobilem.

Personální zajištění
Ing. Aleš Kočí
Lenka Dědková
Miroslava Nováková dipl. ek. (od 19. 3. 2007)
RNDr. Alice Hudcová (od března na mateřské dovolené)
Ing. Eva Štajnerová - externí lektor
Ing. Vendula Palatová - externí lektor

vzdělávací seminář pro pedagogy - Otvírání studánek

Poděkování patří všem, kteří pomáhali zrealizovat naše akce:

- **spolupracujícím organizacím:**

A.S.A. ČR, a. s., Gymnázium Ivana Olbrachta Semily,
Jizersko - ještědský horský spolek,
Lesy ČR, s. p. - Krajský inspektorát Liberec,
Liberecký kraj - resort rozvoje venkova, zemědělství, životního prostředí a informatiky,
Nadace na záchranu a obnovu Jizerských hor, SEV Český ráj,
SEVER - Horní Maršov, SEV Paleta,
Správa CHKO Český ráj, Správa CHKO Jizerské hory,
Statutární město Liberec - odbor komunálních služeb,
SSEV Pavučina a její členové, Technická univerzita Liberec, TEREZA o. s.,
ZŠ Ivana Olbrachta Semily, ZŠ Lesní Liberec, ZŠ Švermova Liberec

- **jednotlivcům:**

Bliml Jiří, Činčera Jan, Dostál Libor, Doubnerová Jitka, Doubková Hana, Gdulová Hana, Gottlieb Jaromír, Hajíček David, Havránek Petr, Holubcová Radka, Holubec Martin, manželé Huškovi, Jašová Simona, kapela HULA POP a kapela Pohromadě na přehradě, Komrzý Tomáš, Košťálová Hana, manželé Kulichovi, manželé Lukášovi, Měřička Jan, Moravec Zdeněk, Petrovský Ondřej, bratři Pikousovi, Rákosník Roman, Rychtaříková Lenka, Rutkovský Jiří Bahňák, Řičář Ludvík, Sládková Lucie, Štěpnička Luděk, Tesař Jan NÁČELNÍK, Vencová Jana Alexandra, Vlková Alice a mnoha dalším

Zvláště děkujeme:
kolegům ze ZOO Liberec za všestrannou pomoc a podporu.

Významní sponzoři ZOO Liberec

ING

Coca-Cola

Abet
ABET HOLDING, a.s.

SYNER®

PRECIOSA

LÉKÁRNA KRUPSKÁ

Nestlé

TERMIZO

Fotografie poskytli: archiv ZOO, David Nejedlo, Aleš Gola, Tomáš Josel, Vladimír Bělohradský, Jan Rejlek, Lubomír Melichar, Lena Pintnerová, Gabriela Vodrážková

MAPKA

ZOO Liberec

Otevírací doba:

- 8.00 - 18.00 hod
- 8.00 - 17.00 hod

Pravidelné akce:

krmení a výcvik lachtanů - *denně* - 10.30 a 15.00 hod

cvičení slonů - *za hezkého počasí* - 14.00 hod

krmení tučňáků - *denně* - 12.00 a 16.00 hod